

0977.

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA
RECUNOSCUTA PERSOANA MORALA PRIN LEGEA DIN 1 MAI 1923
SEDIUL „UNIUNEI”: BULEVARDUL CAROL No. 30 — BUCUREȘTI

Uniunea Generală a Vânătorilor din România

RECUNOSCUTĂ PERSOANĂ MORALĂ PRIN LEGEA DIN 1 MAI 1923

SUB INALTA PROTECȚIE A M. S. REGELUI

Sediul: BULEVARDUL CAROL No. 30 — București

■ ■ ■

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Înalt Președinte de Onoare: **A. S. R. Principele Moștenitor al României**

Președinți de Onoare:

MIHAIL SUTZU, MIHAIL PHERECHYDE și ANTONIU MOCSONYI

Președinte:

DINU R. GOLESCU

Vice-Președinți:

NICOLAE RACOTTA și Dr. GH. NEDICI

Secretar-General:

C. G. ALEXIANU

Membrii-Consilieri:

Dr. I. ANDRONESCU, I. ANGELESCU, Principele GEORGE VAL. BIBESCU, DINU I. C. BRĂTIANU, Dr. I. BEJAN, Principele JEAN CALLIMACHI, GR. P. CARP, Dr. I. E. COSTINESCU, Prof. I. DRAGOMIR, MIHAIL SC. PHERECHYDE, GENERAL I. GĂRLEȘTEANU, Prof. Dr. ERNEST JUVARA, G. LAKEMAN-ECONOMU, Prof. Dr. DIONISIE LINȚIA (pentru Banat), H. CAV, DE MIKULI (pentru Bucovina), GENERAL G. G. MANU, Prof. Dr. N. MEȚIANU, DIMITRIE I. NICULESCU, C. OPRAN, MIHAIL OROMOLU, GEORGE A. PLAGINO, PETRU POPOVICI, ROMUL POPESCU (pentru Transilvania), C. ST. RASIDESCU, NICOLAE SAULESCU, GEORGE SCHINA, Dr. L. SKUPIEWSKI, VASILE ȘTEFAN, Prof. Dr. G. SLAVU, Col. C. V. STEREA, SEVER TIPEIU, Prof. Dr. G. UDRISCHI.

Censori:

S. BODNĂRESCU, N. KALERGI, M. FLECHTENMACHER, GH. GEORGESCU, A. STĂNESCU

Scopurile U. G. V. . cuprinzând interesele tuturor vânătorilor din întreaga țară, toate Societățile de Vânătoare se pot grupa în jurul ei.

CONTRIBUȚII:

Membrii activi: plătesc o taxă de înscriere unică de Lei 100.— și o cotizație anuală de Lei 50.—

Membrii aderenți: plătesc o taxă de înscriere unică de Lei 40.—

Societățile: plătesc o taxă fixă de afiliere de Lei 10 de fiecare membru până la 100, iar de la 100 înainte numai Lei 5 și un abonament obligatoriu la „Revista Vânătorilor“ de 400 Lei anual.

Abonamentul la „Revista Vânătorilor“ este obligatoriu pentru toți membrii „Uniunii“

■ ■ ■

Statutele U. G. V. R. se trimet la cerere contra 10 Lei în mărci poștale.

■ ■ ■

Correspondența fără mărci pentru răspuns și cererile pentru interveniri la autorități, neîntovărite de timbrele legale, rămân fără răspuns.

■ ■ ■

Orele de birou la Uniune: În toate zilele de lucru dela 3—7 p. m.

SEDIUL: BULEVARDUL CAROL No. 30 — BUCUREȘTI

**Societatea Anonimă de Cimenturi
din Europa Orientala**
(CIMENT-PORTLAND)

Capital Fr. belg. 7.500.000

Sediul de exploatare:
Cernavoda

Sediul Central:
Anvers (Belgia)

Producțiune: 60.000 tone

**SOCIETATEA DE CIMENT
IOAN G. CANTACUZINO**

SOCIETATE ANONIMA

BRAILA

Sediul Social București
Telefon 27/50

Fabrica Brăila
Telefon 84/2

De vânzare Armă Mannlicher—Schönauer

— Cal. 9,5 împreună cu 200 cartușe —

Prevăzută cu lunetă Kahles 4 X.

Tir de o precizie extraordinară.

— Prețul după învoială —

A se adresa la revistă.

Anunț

Pentru VÂNĂTORI și cei ce posedă ARME, Biroul din strada Episcopiei No. 6 înlesnește formalitățile pentru procurarea autorizațiilor respective, atât pentru Capitală cât și pentru județ

Spre a se feri de contravențiuni la o Lege cu dispozițiuni severe și cum termenul declarațiilor expiră la 21 Martie a. c., cei interesați ar urma să nu neglijeze pentru a fi în regulă, cât de neîntârziat.

BIUROUL

ANUNȚ

VÂND CĂȚEA SETTER-GORDON

etate 1 an împlinit la 20 Ianuarie cor., posed certificat de proveniență a rasei.

APORTEAZĂ BINE. LA CÂMP NU A FOST SCOS.

Str. General Alex. Radovici No. 2 (prin Viitor-Romană) Cpt. M. Papiniu.

Loc rezervat pentru reclame

DE VÂNZARE

Mannlicher - Schönauer
cal. 8^m/_m nou

Prețul 6.000 Lei

Express 450, Francotte-Liège cu cocoșe.

Prețul 12.000 Lei

A SE ADRESA LA D-L FLORIAN, MAGAZINUL
TRIPCOVICI, SUB HOTEL SPLENDID

ANUNȚ

Caut spre
cumpărare,
cartușe de alamă
calibru 12, lungime 70-75^m/_m,
noi sau uzate. A
se adresa la
Revistă.

ANUNȚ

„PARADOX“

CALIBRU 12

MARCA NOVOTNY
DIN PRAGA

CU COCOȘE ȘI TURNĂTOR
DE GLONȚ, DE VÂNZARE

15.000 LEI

A SE ADRESA LA REVISTĂ.

„HUBERTUS” F.W. PETRI & FII Alba-Iulia

— Sucursala București —

EN GROS: Splaiul Kogălniceanu No. 35 ————— EN DETAIL: Lipscani-Noi No. 27 sub Grand Hotel

————— PENTRU BRANȘA: —————

FOTOGRAFICA:

Cele mai moderne aparate pentru FOTOGRAFI NEUE-GORLITZER-KAMERA-WERKE. Bogat asortiment de APARATE pentru AMATORI marca ERNE-MANN și alte noutăți:

LAMPI de MAGNESIUM AKTINO-FOTOMETER, APARATE VELOPHOT, MAȘINI de TĂIAT sticle și cartoane. Bogat depozit cu cele mai întrebuințate aparate fotografice.

DE VÂNATOARE:

ARME NOVOTNI și BELGIENE, PI-STOALE WALTER și mărci SPANIOLE, CARTUȘE pline și goale.

ARME de salon „FLOBERT” și de aer comprimat.

GHETE pentru VÂNĂTORI și originalele GOELSER.

Complex asortiment cu cele mai uzitate articole.

DE CINEMA:

NOUA MAȘINĂ de TEATRU A. E. G. MAȘINI de PROIECȚIUNE A. E. G. pentru Universități și școli cu mecanism de oprire.

Diverse APARATE de PROIECȚIUNE. APARATE pentru saloane și case particulare.

TRANSFORMATOR „REFORM” pentru curent alternativ și polifazic. Instalații complete de TEATRU-CINEWA.

CELEBRELE CARTUȘE

ORIGINALE ROTTWEIL

„WEIDMANNNSHEIL”

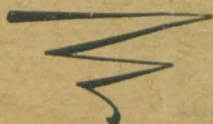
SE GĂSESC NUMAI LA „UNIUNE”

INCĂRCATE, FĂRĂ ALICE . . . LEI 6.50 BUC.

INCĂRCATE COMPLECT, NEGRE „ 7.50 „

INCĂRCATE COMPLECT, ROȘII . „ 8.— „

N'a mai rămas decât calibrul 16.

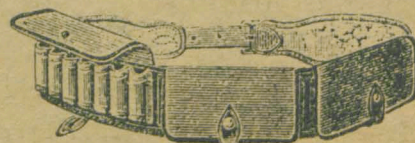
Atelierul de Curelărie M. Soglu & S. Berbec

No. 75, Calea Victoriei No. 75

(în curte, peste drum de Biserica Albă)

BUCUREȘTI

Tocuri pentru arme, Genți de vânătoare, Zgărzi, Lesse, Curele de arme, Jambiere, Botnițe pentru câini, Bice de vânătoare, Cravașe împletite, Rucksacuri, Cartușiere, Cutii pentru cartușe, precum și orice articol de curelărie pentru vânători. Articole de voiaj, Port-bagaje, etc. Genți pentru aparate fotografice.

**Copiază cu cea mai perfectă exactitate orice model adus din străinătate, lucrând
— cu mâna și din cel mai fin material. —
Lucru artistic și cu prețuri absolut convenabile.**

Nu cumpărați nimic înainte de a vizita atelierul nostru.

NB. — Membrii „Uniunii Generale a Vânătorilor din România“ se bucură de o reducere de 10%.

„LA ARMURĂRIA ENGLEZĂ“ OSIAS KLINGER

BUCUREȘTI

STRADA ACADEMIEI No. 3
(SUB HOTEL BRISTOL)

Noul magazin de arme,
munițiuni, articole de vânătoare,
velocipede, motociclete și accesorii,
Atelier special pentru reparațiuni de arme.
Arme de vânătoare, de tir și de apărare
ultimile perfecțiuni, tuburi și cartușe
încărcate, toate calibrele.

ARTICOLE DE VÂNĂTOARE

ADR. TEL.: ARMURARIA ENGLEZA

Vânzări

Vând Bayard 12 și Drilling 16

foarte puțin întrebuintate,
ambele cu ZECE MII LEI predabile.

— CONSTANȚA —

Doctor Mardare Mangalia.

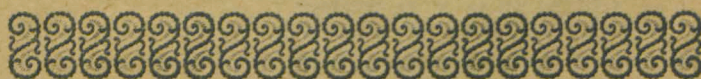
Const. Boicekofschy

— DENTIST —

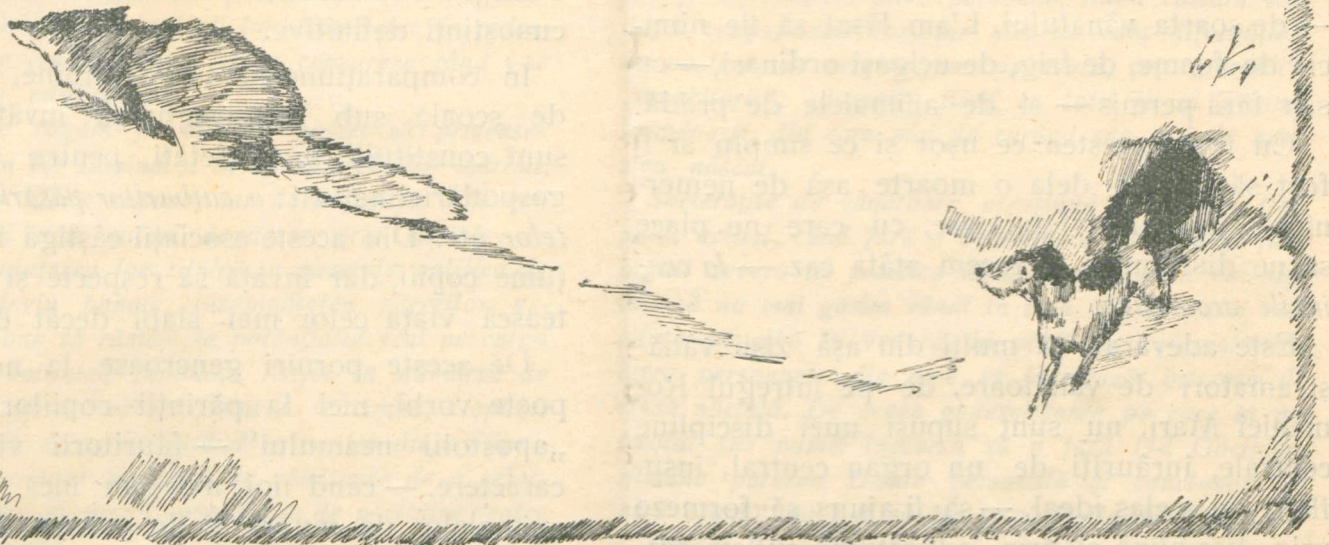
Strada Italiană No. 11.

Execută lucrări în aur și cauciuc după metodele cele
mai moderne cu prețurile cele mai moderate. Pentru
D-nii membri din Uniune și abonați Revistei Vânătorilor
reducere de 20%.

— Consultațiuni: 8-12 a. m. și 3-6 p. m. —

FEBRUARIE

Organizare sau desorganizare?

de D. Pavlu, Vălenii de Munte

În „*Revista Vânătorilor*“ din Decembrie 1923 și Februarie 1924, am susținut că înlăptuirea ideii de cultură și protecție a vânatului în țara noastră, nu va fi posibilă, decât numai dacă vom ține seamă:

1) de condițiile dezvoltării noastre economice actuale, față de trecutul nostru, și 2) de starea de spirit anormală a masselor, creiată în timpul și după războiul european.

Conchideam: Nici o idee mare nu poate deveni act, decât prin disciplină. Și disciplina se obține prin procedurile clasice, care sunt două: constrângerea și interesul.

De aceste convingeri nestrămutate depinde în viitor, cred, existența și puterea de viață a pipernicitei noastre organizații vânătoarești.

Socotesc că nu e nimeni dintre noi, care să nu fie intimamente intristat, că în ciuda atâtor speranțe frumoase și atâtor străduinți curate, manifestată adeseori în foarte mulți dintre noi, nu s'a putut ajunge încă la o reglementare a vânatului, din care economia țării să câștige, iar vânatul propriu zis să nu fie distrus și nici la înjghebarea solidă și eminentă europeană a unei societăți, organizate după cerințele timpului și numai în vederea idealului frumos al vânătorului de elită.

Până la atingerea unui astfel de ideal e cale lungă și am pierdut și calea și cărarea și puține sunt speranțele că-l vom realiza cândva. Dar e intristător pentru orice vânător conștient, ca după atâția ani de muncă, organizație, legiferări, dispozițiuni peste dispozițiuni, „*Direcțiunea Vânătoarei*“ să ajungă la necesitatea să ceară prohibirea vânătoarei iepurilor *cu bătaia*, pe doi ani, când înainte de a fi *totul distrus*, încă *de acum doi ani*, în articolul din Februarie 1923 al „*Revistei Vânătorilor*“, am cerut desființarea acestui sistem de vânătoare oficial consacrat, *îndepărtând astfel asasinatelor prin goană și bătaie*.

Spiritele mediocre și inteligențele simulate, nu s'au lăsat convinse de acest trist adevăr și astăzi sunt multe județe în țară, din care semnalez Prahova ca cel mai nenorocit, apoi Ialomița, Ifov, sudul Basarabiei, Teleorman, din care vâna'ul a dispărut aproape complectamente, iar prohibirea în aceste județe pe doi ani, e insuficientă.

Dacă constatarea e dureroasă și neplăcută, truda și visurile noastre vor fi zadarnice: vânatul a pierit, va pieri! Din vina noastră, din beatitudinea pasivă, din tembelismul nostru ajuns de pomână.

Obișnuiți ca în vremi străbune, să ne lăfăim într'un belșug de vânat, depășind orice fantezie, ne-am lăsat purtați mereu de trândăvia noastră orientală și nu ne-am gândit o clipă să reglementăm, să îngrijim — așa cum îngrijim de păsările din curte sau purcelul din coteț, — de soarta vânatului. L'am lăsat să fie nimic de foame, de frig, de ucigași ordinari, — cu sau fără permis — și de animalele de pradă.

Cu toate acestea, ce ușor și ce simplu ar fi fost să salvăm dela o moarte așa de nemernică sărmănele viețuitoare, cu care ne place să ne distrăm și să facem atâta caz, — *la ceaiurile aromatice*.

Este adevărat, că mulți din așa zișii vânăși și amatori de vânătoare, de pe întregul României Mari, nu sunt supuși unei discipline centrale, înrâuriți de un organ central, însuflețit de același ideal, — să fi ajuns să formeze prin disciplină și prin educațiune sufletească, o formidabilă grupare de cetățeni sdraveni, corecți, și pasionați în arta superioară a vânatului. După cum nu e mai puțin adevărat că nici organele ocrotitoare superioare și inferioare ale vânatului nu și-au însușit din spiritul vremii, decât *aparențele* fără să se pătrundă de fondul spiritului vânătoresc, *adevărat occidental*, ci au rămas cu sufletul, dar mai vârtos cu *mentalitatea, balcanică*. Așa printre alți ocrotitori, am cunoscut un inspector județian care vâna potârnică și epuri *în orice timp al anului*.

Și de ce ar fi alt-fel?!

Dragostea de a vâna e înăscută în firea neamului nostru și nu pot concepe Român care să n'aibă pasiunea vădită, sau să simpatizeze pentru acest sport.

Românul a vânat din vremuri străbune și până astăzi de plăcere sau nevoie. Mai mult încă, Românul trebuie să fie vânător, prin natura țărilor ce a ocupat și ocupă.

Că vânează și astăzi fără milă și fără socoteală, — este *rezultatul specific a nediscutatăi noastre civilizații de stăpânitori* și a educațiunii ce am știut să dăm *în masele adânci ale poporului nostru*.

De acest grad de cultură, fiecare ne dăm seama ce s'a făcut, cât e încă de făcut și de răspândirea căreia mulți tremură încă de frică.

A cere dar, *cetățeanului român*, mai mult de cât i s'a dat, este o aberațiune sau non-sens.

În primul rând *școala* ar trebui să aibe menirea să modeleze asperitățile și pornirile năbădăioase a firilor prea entusiaste, prin o educațiune aleasă și prin infiltrare lentă de cunoștinți definitive.

În comparațiune cu țările străine, copii lor de școală sub supravegherea învățătorului, sunt constituiți în societăți, pentru ocrotirea gospodăriei naturii: *a cuiburilor păsărilor, plantelor* etc. Din aceste asociații câștigă în educațiune copiii, dar învață să respecte și să ocrotească viața celor mai slabi decât ei însuși.

De aceste porniri generoase la noi nu se poate vorbi, nici la părinții copiilor, nici la „apostolii neamului“ — făuritorii viitoarelor caractere, — când noi n'aveam încă respectul animalelor de muncă și de povară.

Astăzi, a zice „vânat“, înseamnă a înțelege *organizație, disciplină, cultură*, mai ales cultură. Cultura trebuie să înceapă de sus, din fărămiturile căreia să se înfrupte și cei umili, până în bezna celor mai îndepărtate sate. Și atunci jandarmul conștiinței va veghea în fiecare din noi.

De sigur, problema ce se impune nu e de loc ușoară. Avem de luptat cu ignoranța noastră clasică, cu prejudecățile, nepăsarea noastră administrativă și atâtea alte păcate, moștenite din moși strămoși.

Pentru înfăptuirea acestui ideal se cere mari sacrificii, și toate popoarele le-au făcut cândva. E rândul nostru astăzi să traducem în fapte ceea ce până acum au fost simple de-siderate.

Și rolul acesta educator al conștiinței vânătorești, nu-l poate avea decât revista „*Uniunii*“, care fiind organul cel mai reprezentativ al intereselor noastre vânătorești, are îndatorirea imeprioasă să fie cât mai răspândit, ca organ de propagandă și educațiune unitară. Pentru problema conservării și prosperării vânatului, ne îngăduim să revenim, în unul din numerile viitoare, cu un articol de complectare, de modul cum s'ar putea grupa toți purtătorii de armă, în jurul „*Revistei Vânătorilor*“.

O punere la punct

Revista Vânătorilor este o tribună liberă de specialitate, unde oricine își poate, pe a sa răspundere, expune păreri în toată voia — cu condițiunea însă ca acele păreri să nu atingă ordinea publică și să nu jignească simțământul național românesc. Articolele fiind semnate de autorii lor, Comitetul de redacțiune nu se crede obligat să le cenzureze când i-se trimet spre publicare.

De aceea rugăm pe cititorii noștri să privească în adevărata lor lumină și în adevăratele lor mărimi, cuvintele și ideile expuse; iar dacă pentru a fi mai convingători unii autori depășesc prin cuvinte, ce prin întrebuițarea lor zilnică în gazetele politice de polemică devin banale, însemnătatea părerilor exprimate trebuie să rămâie la potențialul real pe care-l păstrează realitatea faptelor. Astfel în numărul de Noembrie, sub semnătura D-lui A. Gociman, a apărut un articol în care, protestând în contra dispozițiilor unei sau unor Societăți de vânatoare de a selecționa membrii ei, acuză autoritățile de părtinire pentru aceste Societăți.

Dacă protestul D-lui Gociman poate fi legitimat

de cazul special pe care-l cunoaște D-sa, nu este un motiv de a generaliza și a lăsa să se creadă că autoritățile noastre ar face vre-o deosebire de clase sociale în aplicarea legilor noastre, căci în țara noastră, pot fi diferențieri între persoane, după cultura lor, după ocupațiunile lor, iar nici de cum diferențieri de naștere, de origine, sau de avere, toți „țăranii“, „muncitorii“, „domnii“ fiind cu toții jii ai Țarinei Românești, din care mai de curând sau mai de mult s'au născut.

Societățile de vânatoare, creațiune a nevoilor timpului actual, când fără o organizare serioasă și fără reguli severe în practica vânatoarei suntem amenințați să nu mai găsim vânat în țară, nu au putut nici odată să aibă în vedere, în afară de colegialitatea între persoanele din care se formează, interese de clasă socială. De aceea generalizarea pe care în articolul sus numit încearcă să o facă D-l Gociman, rămâne părerea D-sale personală și concluziile la care ajunge nu pot să fie împărtășite de Uniune.

Pentru a învedera lămurit acest lucru, am îndrăznit să scriu aceste rânduri.

N. Răcottă, Vice-președintele U. G. V. R.

DOUĂ MARI CONCURSURI

PREMIUL ANTONIU MOCSONY (3000 Lei)

Premiu unic, pentru cea mai bună lucrare asupra Cocoșului de munte (*Tetrao urogallus*).

D-l A. Mocsonyi, maestrul vânătorilor regale și președinte de onoare al Uniunii, oferă acest premiu autorului celei mai bune monografii conținând date ornitologice, obiceiuri, felurile vânatoarei, propuneri de ocrotire, etc., tratate din punct de vedere al țării noastre, care se mândrește cu acest falnic vânat nobil.

Acest concurs se încheie la 15 Aprilie 1925.

PREMIUL D-r L. SKUPIEWSKI

(Premiul I de 2000 Lei — Premiul al II-lea de 1000 Lei)

Premiu divizat, pentru cele mai bune lucrări asupra prietenei țării noastre, vânatul nostru național care săptămâni întregi desfată inima și a celui mai umil vânat: prepelița.

Iată și scrisoarea ce ne trimite prietenul nostru d-l D-r L. Skupiewski, membru consilier al Uniunii, căruia îi mai datorăm și recentul premiu oferit de d-sa pentru „Concursul Dropiei“:

Iubite domnule Racottă,

Cred că-i de mare folos, ca o pană competentă, în cuvinte frumoase, să descrie pasărea ce ne dă prilejul ca aproape două luni, să ne desfălăm în mijlocul naturei, vânând. Monografia asupra prepeliței ar fi extrem de interesantă.

Vă rog prin urmare a hotărî un concurs, în condițiunile generale ale celui asupra dropiei, cu un termen de 2 luni dela apariția publicației. În amintirea câinilor mei favoriți „Diana“ și „Kruk“ insitui acest concurs și ofer un premiu de 3000 Lei, împărțit în premiul I de 2000 Lei și al II-lea de 1000 Lei.

Vă rog a primi cele mai cordiale salutări,

15/II/925

(ss) Skupiewski

Prin urmare, lucrările vor cuprinde: date ornitologice, obiceiuri, felurile vânatoarei, propuneri de ocrotire, etc.

Acest concurs se încheie la 1 Mai 1925.

* * *

Lucrările ambelor concursuri vor fi judecate de o comisiune compusă din d-nii: Dinu R. Goleșcu, Gh Nedici și N. Racottă.

„Revista Vânătorilor“ devine proprietara manuscriselor premiate și le poate publica.

Manuscrisele se vor trimite la administrația revistei, până la datele fixate mai sus, fără numele autorului, întovărășite de un mic plic sigilat în care se va indica numele autorului.

Asupra unui instinct de răslețire la potârniche pe timpul împerechierii și consecințele sale

de Căp. C. Rosetti-Bălănescu

Desigur, partea locului unde mă găsesc e depărtat bine de un ideal ce și-a putea făuri cineva mai mult sau mai puțin civilizat, dedat la o frântură de confort, obișnuit cu o anume mentalitate mai occidentală, doritor de puțin astâmpăr după multe sbuciumări, amator de un pic de frumusețe peste plaiuri — partea aceasta a locului de români întunecați și nevoiași, de bulgari încruntați și bogați, de ruși cu cuget nelămurit și șerpuit, de nemți nesărați și harnici, de jidani avizi ca o roșie armată de ploșnițe, regiunea aceasta unde în suflete ard patimi și în sobe balegă, cu vinuri bune și drumuri proaste, cu pământ sănătos și zări pustii, cu noroi indescritibil și praf incomparabil, cu călduri tropicale și geruri siberiene, cu crivăț sau simun veșnic, cu multe râpe și nici un copac, cu cai negri și nasuri roși, cu spirțuri tari și spirite slabe, cu neîncetata ploaie scuiată a cojilor de floarea-soarelui cenușind pământul...

Dar regiunea are un avantaj. N'au oamenii puști. Ce se vânează pe ici pe colo cu pușca este, cred, puțin lucru. E drept că se vânează cu ogarii. Dar aceasta interesează iepurii în deosebi, și cum nu de ei vreau să mă ocup

acum, am să-i las în pace pentru moment — cum lasă și stăpânirea în pace pe proprietarii ogarilor — sper că tot „pentru moment“, ca și mine.

Dar nevânându-se cu pușca și nici cu plasa ani de-arând, rezultă că cellalt vânat sedentar ar trebui să se înmulțească simțitor. Mă refer la potârniche.

M'am interesat pe lângă băstinași dacă înainte vreme se vână această pasăre. Am înțeles că nu prea, în mod general, (probabil din același sentiment pentru care pe vremuri în baltă, mă dojenea Moș Andrei când mă țineam după becaține: — „Ci că

mai lasă-le ciorilor de sârăcii, c'coane“!), dar se practică cu succes vânătoarea potârnichei după acest fel special, tâlhăresc și foarte entuziasmant pentru un cap de bulgar: iarna, pe zăpadă și ger mare, pe când stolurile sufereau de foame și frig, se făcea la loc ales o roată sau grămadă de pae și bălegar presărată cu ceva grăunțe. Potârnichele se strâneau buluc la căldura bălegarului și momeala boabelor — iar „vânătorul“ ascuns nu departe trăgea două focuri la grămadă: le culegea pe toate — scurt, simplu și cuprinzător, practic, economic și rentabil... Dar să lăsăm acele vremuri de tristă amintire din toate vederile. Azi dar, când nu se vânează potârnichea de

băstinași în nici un fel pentru că n'au cu ce — și aceasta de vreo 7 ani — și când potârnichea este încă integral apărută de lege pentru cei ce-ar avea cu ce s'o vâneze — condițiunile de înmulțire și deci densitatea lor pe o întindere dată, trebuia să fie înfloritoare. E despre cece am vrut să-mi dau seama — și din aceste investigațiuni a decurs observația ce am crezut că se poate desprinde ca rezultat. Acest rezultat îl pot defini astfel: Dat fiind o rază de teren hotărâtă, *înmulțirea* netăgăduită

N. Mantu

a potârnicilor, nu e decât într'un slab raport cu *densitatea* lor pe aceeași rază. Concluzia aceasta e cel puțin neașteptată. În adevăr, stând pe scaun cu cotul pe masă, va părea inandmisibil ca pe o *întindere dată*, dacă se înmulțesc potârnichele să nu fie și mai numeroase. Pare paradoxal. Dacă însă, după oarecare trudă de zile hoinare, de drumuri bătute și câmpuri umblate pe jos și pe cal, ai identificat din vreme și cât mai precis, stolurile și numărul bucaților de pe terenul hotărât, dacă le-ai învățat cantonarea și raza de acțiune a fiecăruia, și dacă după un an îți refaci

inventarierea, vezi cu surprindere că pe același teren regăsești aproape acelaș număr de potârnicchi ca un an înainte. Iar plusul, care într'adevăr există, îl regăsești, dar împrăștiat în afara razei terenului considerat.

Faptul pare a proveni dintr'un instinct de răslețire, de împrăștiere, de diseminare, cum veți vrea să-i spuneți, a potârnicchi'or pe timpul și numai pe *timpul împerechierii*. Acest instinct, care reese și se vâdește din observație cu consecințele sale, poate a-și avea origina în fosta nevoie de a menaja numeroasei familii ce va răsări din împerechere, un spațiu suficient pentru a-i asigura subsistența, instinct moștenit până azi din negura vremilor când nu existau culturile oamenilor. Căci azi nu e admisibil a pretinde că într'un teren cu culturi bune, să zic de 250 ha. să nu poată trăi 150 potârnicchi, când știut este că pe terenuri de vânătoare păzită, în străinătate, și de aceeași întindere populate cu ajutorul creșterii artificiale pe lângă reproducerea naturală, își găsesc foarte bine singure de hrană până la 700 de potârnicchi. Pare deci, că acest instinct de răslețire își depășește azi scopul. Dar nu e mai puțin adevărat că există. Deci, bazându-ne pe observațiile de mai sus, să vedem la ce concluzii și consecințe generale putem ajunge. Rezultatul poate în deosebi interesa pe particularii posesori de vânători păzite (mai cu seamă azi când moșiile au rămas mici) și Societățile cu întinderi de teren mai mari sau mai mici, urmărind — cum ar trebui — reînvierea distrusei potârnicchi.

Experiența din țările din Apus arată că se pot concentra în condiții de teren favorabil, ajutând reproducerea naturală prin creștere artificială, 1500 și mai bine de potârnicchi, pe 500 ha., vânat care își găsește hrana foarte suficient și care nu se risipește cât ține sezonul de vânătoare. Dar dacă această densitate odată obținută cu ajutorul creșterii artificiale, Societatea sau particularul s'ar gândi ca de acum înainte (creșterea artificială e cam scumpă) să-și mențină sau chiar depășească pe moșie acest superb contingent, pe de o parte arătându-se foarte rezervat în distrugere în timpul sezonului, iar pe de altă parte contând pe reproducerea naturală a atâtor indivizi — și va lăsa la închidere să zic 500 de potârnicchi, cu speranța să aibă 1500 la sezonul viitor — se va înșela. Și va observa, cu toate că anul a fost favorabil, că paza a fost bună, că s'a străduit să creeze condițiuni prielnice de culturi și remize — că la deschidere nu va mai găsi poate nici cele 500 potârnicchi lăsate anul trecut. A intervenit acea răslețire fatală în timpul împerechierii, mulțumită căreia s'au îmbogățit — vremelnic, vai! — câmpurile... vecinilor. Acest instinct de răslețire, cu care trebuie să contăm, este în general sau ignorat sau neglijat în seamă. Reese însă, dacă îl luăm în considerare cu consecințele lui,

că creșterea artificială e indispensabilă pentru a obține, chiar în terenul cel mai favorabil, o densitate mare de potârnicchi. Reese iar, că e inutil să se lase la finele sezonului mai multe potârnicchi decât trebuie pentru a asigura maximul reproducerei naturale pentru o întindere dată. Se pune deci întrebarea, câte potârnicchi trebuie să lăsam pentru a asigura această reproducere? Răspunsul e greu, pe de o parte lipsindu-mi observațiuni destul de prelungite, pe de altă parte fiind clar că variațiunile și deosebirile localnice vor aduce diferențe în rezultat. Voi admite însă, după unele indicațiuni și date, pentru o vânătoare bine păzită, un stol natural la 10—20 ha. A 10—12 potârnicchi de stol — ținând seama de pierderi — reproducerea naturală nu poate deci să dea la iveală, în cazul cel mai favorabil, pe o întindere de 500 ha., la mai mult de 600 bucăți. Dacă lași 500 bucăți la închidere, nu vor mai rămâne pe moșie în timpul împerechierii decât 50—60 perechi: restul se va răsleți la vecini pe câmpuri ne păzite și deci sărace în vânat. Iar pe moșia noastră, dacă reproducerea și-a urmat favorabil cursul, vom putea regăsi la deschidere cam acelaș contingent dela închidere — dar nici decum marele spor nădăjduit, densitatea sperată. Trist dar adevărat.

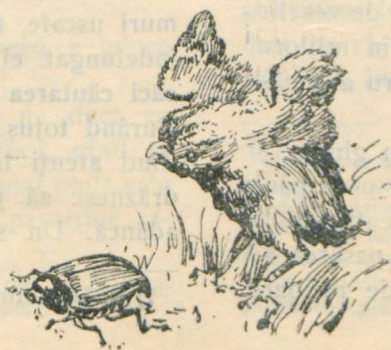
Rezumativ deci, două par a fi concluziile ce se desprind:

1. O *densitate mare* pe un teren dat nu poate fi obținută fără a secunda reproducerea naturală prin creștere artificială.

2. E inutil a lăsa pe un teren dat mai multe potârnicchi decât trebuie pentru a asigura reproducerea naturală în raport cu capacitatea aceluia teren.

Acestea deci ar fi consecințele *generalizate* cari ar decurge din observația instinctului de răslețire la potârnicchi, consecințe ce pot prezenta un interes pentru cel ce va urmări problema populărei cu potârnicchi. Observ însă că la noi în țară — afară poate de vreo regiune în condiții speciale — suntem peste tot, azi, mult sub capacitatea densității reproducerei naturale. Potârnichea e aproape distrusă.

Imi rămâne doar de adăogat că instinctul de răslețire se observă la mai multe animale — și că observația, concluziile și mai cu seamă cifrele expuse mai sus n'au pretenția a fi nici literă de evanghelie și nici descoperirea Americii. Observație făcută fără nici o idee preconcepută, pornită din singura bucurie de a vedea și supraveghea cu dragoste un vânat frumos care se înmulțea, reeșită singură și impusă *de visu* — nu fac decât s'o supui aprecierii altora, să atrag asupra-i reflexiile și studiile celor ce pot fi interesați în chestiune, mai cu seamă azi, când știu că din diferite părți se fac eforturi pentru a reînvia potârnicchia noastră. Reconfirmată, poate că ținând seama de această observațiune, se vor evita dela început unele insuccese și se vor explica unele deziluzii.

Pescărușul de munte

(*Cinclus cinclus* L.)

de Căp. Schneider-Snyder Roland

erul era senin; razele strălucitoare ale soarelui se frângeau în mii de cristale și se răspândeau ca mii de perle, crengile înghețate ale copacilor văjâiau în bătaia vântului și gemeau sub greutatea zăpezii care le acoperea. Peste dantelatele valuri de zăpadă lumina așternuse

umbre violete, în timp ce în depărtările azurii, dealurile își înălțau luminoasele lor conture.

Intr'o asemenea zi, dorul de pădurea învăluită în zăpadă și presărată cu minunate cristale de gheață, mă chiamă mai mult decât totdeauna. Coborâi colina înghețată; tufișele de măcieș erau despuiate, în vale sub gheață se auzea suspinul și murmurul pârâului, care străbate șirurile de arini negri și desfrunziți. Stâncile și nisipurile albastre și verzi ale Carpaților erau acoperite de uriașe bonete de zăpadă și de fâșii de apă verde ca smaragdul. În decursul secolelor și mileniilor torentul își săpase printre stânci o albie prin care, sărind din terasă în terasă, năvălește până în vale.

Deodată în vârtoarea pârâului se aude o mișcare; grațios și repede o pasăre aleargă peste pietrele netede ale albiei. E o pasăre frumoasă, de statură micuță, cu pieptul lat și cu codița scurtă; aripioarele mici și arcuite sunt strâns lipite pe un corp neted ca de țipar, susținut la rândul său de picioare voinice. Iat-o că a ridicat capul; în acelaș moment minuscula-i codiță s'a ridicat îndrăzneț în sus. Vestmântul alb imaculat care îi acoperă gâtul și partea de sus a pieptului îi vine admirabil și contrastează cu mult efect cu brunul castaniu al părții inferioare a pieptului și cu brunul părților laterale a capului și gâtului. Spatele, aripile și codița sunt de culoare cenușie închisă și numai puține din păsările de apă posedă un penaj atât de des și de asemănător cu o blană. Ceea ce este însă mai frumos dintre toate, la acest locuitor al apei, este ochiul mare și de culoare brună deschisă. Din aceste strălucitoare stele, țâșnește ca dintr'un basm măreața poezie a pădurei. Acesta este Pescărușul de munte. (*Cinclus Cinclus* Lin.). El a fost ținta drumului meu, căci voiam să mă înveslesc uitându-mă la voioșia și la jocurile lui. Pentru mine numai, acestea erau un motiv de veselie, nu tot astfel și pentru el, căci păsărica în mijlocul zburdălniciei și cântecelor, se chinuia pentru a-și câștiga hrana zilnică.

În acest moment ea intră în apa rece ca gheața, și luptă cu vitejie contra valurilor, cari i se urcă până la piept, apoi până la frumosu-i ochiu, pentru ca la sfârșit s'o acopere cu totul. În adâncime, pasărea se războiește încă cu valurile, ajutându-se de picioare

și de aripi, până când iată că a ajuns locul unde vârtejul e mai puternic decât oriunde; încă o clipă și s'ar fi prăbușit în prăpastie, dar în aceeași secundă ea a și ieșit din vârtoare. Perle de apă curg de pe corp în momentul când se îndreaptă către cuibușorul ei situat foarte aproape de suprafața apei. Din nenorocire ziua e scurtă și hrana puțină; nu e timp de pierdut. Pentru a doua oară curajosul înotător se aruncă în vârtejul spumegând, de unde va ieși peste câțva timp cu un pestișor în ghiare. O mișcare scurtă și pestișorul a dispărut în adâncimile pasărei. Nici una din păsările de apă, nici măcar pescărușul verde ¹⁾ (*Alcedo ispida*) nu stăpânește apa mai bine ca ea.

Leagănul pasărelei noastre se află printre crăpăturile stâncei care se înalță deasupra cascadei. Pârâul văjâitor și sgomotos îi cântă și tot el îi procură și hrana: gândaci de apă și larvele lor, țânțari și molii de apă, phrygdnee și tot felul de viermușori mici, scoici mărunte și câteodată, foarte rareori, câte un pestișor neînsemnat. Părinții săi i-au adus la cuib, lui și frașinilor săi toate bucațelele cari erau mai gustoase și când puii înșiși putură să sboare, învățară dela părinți să-și caute singuri hrana; curând fiecare pasăre domnea pe porțiunea ei.

Au trecut săptămâni și luni: zăpada se topește prin văi, picături cad de pe copaci, de pe coaste, pârâiașe mici formate din zăpada topită curg către râul din vale. Acesta spumegă într'un vârtej nebun, linge nisipul auriu și umezește rădăcinile brazilor și arinilor. În aceste momente pasărea noastră primește o vizită: e o femelă și amândoi se înțeleg numai de cântec. Foarte gentil el oferă viitoarei sale soții un vierme gras pe care tocmai voia să-l înghită. După aceea sar amândoi din piatră în piatră, din stâncă în stâncă, se aruncă în spumegândul vârtej și strânși lipiți unul de altul ei își lovesc cu dragoste ciocurile.

Peste câteva zile își clădesc cuibul într'o crăpătură a stâncei. Cât vezi în lung și în lat, numai apă, apă, apă. Clădirea este tapetată foarte îngrijit cu frunze, mușchi și paie. În ea femela clocește două săptămâni, după care timp din ouăle albe apar cinci puișori. Sunt cenușii și murdari, gâtul și pieptul albicioase sunt străbătute de dungi transversale negre brune iar pe aripile întunecate se observă o pereche de linii albe. Puii șed printre rădăcini sau pe ramuri uscate, foarte aproape de suprafața apei. Timp îndelungat ei sunt hrăniți numai de către părinți, căci căutarea hranei e o operație foarte anevoioasă. Curând totuș, ei încep să alerge pe nisipul argilos, fiind atenți la strigătele părinților. Totodată ei îndrăznesc să pășească cu curaj prin apa mai puțin adâncă. Un singur strigăt de prudență din partea

1) R. Dombrowski, *Ornis Romaniae*.

părinților e suficient pentru a-i face să dispară printre rădăcini sau în găurile pe care le-a spălat apa.

Prin Iunie, mama clocește o nouă serie de ouă, în vreme ce tatăl își cântă melodiile fără să se mai ocupe de vechii copii. Imediat ce — prin Iulie — noii pui și-au făcut apariția, numai decât cei vechi dispar prin văile alăturate sau înaintează spre locul unde pârâul se varsă în fluviu. De aci ei se retrag din nou în munți, prin apropierea unui alt izvor, a cărui apă să fie limpede și neturburată și unde nu sunt fabrici cari să otrăvească apa cu veninoasele lor rămășițe. Lor le trebuie apa în care viețuitoarele ce constituiesc hrana lor să poată trăi și a cărei viteză de curgere să fie suficient de mare, pentru

ca chiar în timpul iernii să mai rămână locuri neînghețate.

Pescărușii de munte pot pricinui oarecari pagube la bazinele de creștere ale păstrăvilor, prin vânarea păstrăvilor mai mici și mai fini.

Paguba nu este totuși importantă, dacă ținem seamă de foloasele pe cari ni le procură; într'adevăr ei distrug insectele cari sunt dăunătoare peștilor din crescătorii.

Inocuitatea lor, mai bine zis foloasele aduse de aceste păsări, au fost stabilite în mod neîndoios de către institutele ornitologice. Deacea pescărușul de munte merită sprijinul hotărât al legii, de care de altfel se și bucură la noi.

Astur Nisus¹⁾

de Gr. Medianu, Peris

un delict față de natură și caracteristică a vânătorului prost“.

Așa a scris un vânător, într'un număr trecut al acestei reviste. Mulțimea vânătorilor, sau mai bine-zis majoritatea sdrobotoare a lor, după cum acelaș autor spune „nu cunoaște alte specii din domeniul pasărilor răpitoare decât: uliu, șoim și vultur, fără a ști însă a le deosebi“.

Lucrurile într'adevăr așa stau... Iar dacă am vrea să facem o sumară statistică a acestor vânători, vom observa că majoritatea lor o formează cei din vechiul regat.

Să nu se creadă prin aceasta că vreau a aduce vre-o acuzație acestor domni vânători!

Din contră, această stare de lucruri ne duce cu amintirea la vremurile dinainte de război, când la noi în mod natural se înmulțise vânatul mai mult ca'n alte țări; când existența animalelor și paserilor ră-

pitoare n'avea un rol preponderent asupra prășilei vânatului; când nu se simțea nevoia unei ocrotiri sistematice a vânatului util²⁾. Introducerea, am putea zice recentă, a permisului de vânătoare și spiritul larg și îngăduitor al legilor anterioare, rude de aproape cu timpurile când vânatul era considerat ca un „res nullius“, ne dovedesc cu prisosință lipsa unei atari educații.

În ceea ce privește însă vastele cunoștințe cynegetice ale pasionaților vânători din Ardeal și Bucovina, ele sunt cu totul explicabile. Distrugerile frecvente produse pe acest tărâm în unele țări occidentale, mai ales în Anglia și Franța, au avut în Germania și Austro-Ungaria un răsunet hotărîtor, întru întâmpinarea unor asemenea eventualități. Cauzele cari au contribuit atât de mult la dispariția vânatului util în aceste țări, au fost multe: e destul a aminti metodele de exterminare făcute prin întrebuițarea paserilor răpitoare la prinderea vânatului util, — așa zisele *la Fauconnerie* și *l'Autourserie* — și echipajele lucoase de câini — *la chasse à courre* — cari în vârtejul pasiunilor se repetau zilnic, săptămâni și luni, pentru a explica dezastrul final³⁾.

²⁾ Nevoia unei ocrotiri a vânatului util s'a simțit întotdeauna și în toate țările Europei, nu însă în așa de înaintat grad, ca după războiul mondial.

³⁾ Toate aceste dezastru — în sus menționatele state occidentale — au fost, după cum am mai spus, frecvente, ceace nu le-au împiedicat a-și avea vânatul, înaintea războiului mondial, într'o completă stare de refacere.

¹⁾ În România: Cobățul. — În Franța: l'épervier. — În Anglia: Sparrow Hawk. — În Germania: Der Sperber.

Toate aceste metode păreau a se abate și asupra Germaniei și Austro-Ungariei, dar după cum am mai spus, dezastrele celorlalte țări le-au slujit drept învățătură pentru a părăsi cu totul aceste concepții nevânătoarești. Și atunci în locul lor, au luat naștere pe temelii sănătoase, noile concepțiuni bazate pe observări științifice făcute în sânul naturii, dând cu timpul vânatului, forma unui factor economic național.

Transilvania și Bucovina cari au fost atât timp asuprite de una din sus menționatele state centrale, au împrumutat cu totul aceste curente; și dacă astăzi în România-Mare se simte atât de puternic ecoul acestor concepțiuni, se datorește în mare parte Transilvaniei și Bucovinei.

Starea deplorabilă de după război a vânatului util, a dat de sigur de gândit multor vânători, dar nu mai puțin adevărat este, că opera de refacere pe care am început-o, ar fi fost mult mai înceată în lipsa acestor pasionați vânători, gata pregătiți pentru o asemenea luptă.

E destul a face numai o mică vizită marilor vânători din aceste provincii alipite, spre a ne convinge de modul putem zice științific, cum este îngrijit vânatul util.

Cercetările lor îndelungate sunt adunate zilnic, cu sârguință, și nu știm dacă găsim vre-un adevărat vânător fără vre-o bibliotecă cinegetică.

La noi, afară de câteva excepții, nimeni nu știa înainte de război despre manualele lui Cornescu și Ernest Gheorghiu; de altfel nici nu se simțea nevoia.

Astăzi, când din nenorocire situația vânatului util a devenit atât de precară, vechile concepțiuni nu mai pot fi tolerate; în locul lor trebuie introduse noile curente de protejare — prin metode cât mai științifice — menite a caracteriza noua operă de refacere pe care am început-o.

Unul din multiplele capitole ce formează miezul acestui studiu de protejare a vânatului util este: *cu-noașterea pasărilor răpitoare*.

Este necesar după cum am mai spus a ști ce paseri trebuie împușcate și cari protejate. Existența unora din ele devine indirect binefăcătoare însuși vânatului util. Astfel sunt paseri răpitoare cari se hrănesc numai cu șoareci, șerpi și nevăstuici, cari constituiesc un feroce dușman al vânatului mic cu pene — prin faptul că'n timpul reproducției le mănâncă oule; alte paseri se hrănesc cu cadavre, cari lăsate a se descompune ar forma focare de microbi periclitând astfel existența viețuitoarelor din acele regiuni; altele contribuiesc iarăși în mod indirect la prosperarea agriculturii, mâncând șoareci, insecte, etc.; dar mai accentuată este, influența distrugătoare ce o au o mare parte din ele asupra prăsilii vânatului util. Deci studierea paserilor răpitoare este o chestiune imperioasă și de mare urgență pentru adevăratul vânător; numai o aprofundare a acestui studiu și o practică destul de îndelungată ne poate da — în plină natură — ușurința unei deosebiri precise.

Am ținut a face mai întâiu această mare paran-

teză, fiindcă pasărea răpitoare stricătoare de care voi vorbi mai jos, a fost atât de mult protejată la noi, încât astăzi numărul lor extrem de mare a devenit o adevărată plagă a vânatului util cu pene. Vânătorii noștri ocroteau — și continuă încă, — tocmai această pasăre stricătoare, care prin micimea ei nu le inspiră nici o teamă, aducând în schimb drept trofee cauzei vânătoarești „buzarzi“, acele păsări mari răpitoare, atât de folositoare agriculturii!

* * *

Mărimea lui *Astur Nisus* variază între 32 cm. (masculul) și maximum 40 cm. (femela). În ce privește cu-

Fig. 1

loarea plumajului, ea diferă după sex și etate, neputându-ne fi un semn caracteristic.

Totuși cu oareșicari rezerve, putem enunța 4 culori mai principale:

I. *Femela tânără*, are în general părțile superioare ale capului, trupului, aripelor și coadei, de culoare cafenie — roșcată, pătate cu pete mai închise; iar pieptul este brăzdat cu dungi cafenii-roșcate-închise, așezate în mod neregulat. Picioarele și pielea de la baza ciocului sunt de un galben-palid; la celelalte exemplare sunt galbene (naturale).

II. *Femela bătrână*. Părțile superioare ale capului, spinarei, aripelor și coadei sunt de un cafeniu-închis; iar pieptul este brăzdat transversal, în mod regulat de niște dungi negricioase cu nuanțe cafenii-deschise.

III. *Bărbatul tânăr* are părțile superioare ale capului, trupului, aripelor și coadei, de o culoare cenușie-închisă, iar pieptul brăzdat cu dungi galbene-cafenii.

IV. *Bărbatul bătrân* se aseamănă foarte mult cu cel tânăr, singura diferență este nuanța albastruie ce o capătă cu timpul părțile superioare ale aripelor.

Cu toate aceste multiple culori și mărimi, *Astur Nisus* se poate foarte ușor distinge de celelalte paseri răpitoare. Semnele caracteristice ce ne pot da ușurința unei atari deosebiri sunt multe, astfel:

1. Coadă este foarte lungă în comparație cu corpul — cam jumătate din lungimea totală a lui — rămânând jumătate afară, când aripele sunt închise — posedând în timpul repauzului forma indicată la a) fig. 2.

2. Picioarele sunt lungi și subțiri, având degetul mijlociu din față — fără ghiară — de 4 cm., mult mai lung ca celelalte; iar tarsus-ul de $6\frac{1}{2}$ cm.

3. Aripele sunt relativ scurte, iar pe părțile inferioare se observă un fond alburiu brăzdat spre vârfuri cu 6 dungi vinete-închise, iar spre bază punctat cu mici pete tot închise.

4. Gușa este alburie, iar pe partea inferioară a coadei, care este vânătă, se observă 6 dungi transversale de culoare cafenie-închisă din cari 5 sunt mai distincte.

Afară de aceste principale semne caracteristice mai putem observa și altele mai secundare, astfel:

a) Ciocul, de culoare negricioasă spre vârf și vânăt la bază, este mic și puternic având pe marginile fălcei superioare câte un dinte în stare rudimentară. Tot la baza lui se observă câteva fire de păr — mustățile — și două găurele — nasul. Ochii (irisul) sunt galbeni, iar capul mic — mai pronunțat în mărime la femelă — în comparație cu corpul ce pare mai lung și subțire ca la celelalte pasări răpitoare.

Când se așează pe copaci, poziția lui este perpendiculară.

Degetele din spate și cele interioare din față sunt mai scurte și groase, având ghiarele cele mai mari 2 cm.; iar cele mijlocii și din afară sunt mai lungi și subțiri, fiind legate către bază printr'o

pielețică bine dezvoltată. Tot la aceste degete se mai observă la a doua articulație, începând dinspre vârfuri, câte o proeminență de piele foarte vizibilă, care la alte paseri răpitoare există într'o stare mai rudimentară. (Vezi fig. 3 a).

În zbor, aripele lui seamănă cu acele de rândunică, iar coada se îngustează (vezi fig. 2, a) când merge cu mare viteză, și se lățește puțin când planează sau vântură vântul — ceea ce face foarte rar — luând la vârf o formă puțin curbă (vezi fig. 2 b).

Astur-Nisus fiind o pasere răpitoare foarte stri-

cătoare, ea trebuie distrusă. La noi o găsim în tot timpul anului (nu este migratoare). Cuibul, făcut din nuiele subțiri și căptușit cu fulgă, este așezat prin copaci la o înălțime de maximum 4 metri. Prin luna Mai el este umplut cu 4—6 ouă de mărimea 40—35 mm. și de o culoare verzuie cu pete roșcate cafenie-închise, pe cari le clocește femela timp de 3 săptămâni.

Puii de curând eșiți au o culoare alburie și se hrănesc la început cu insecte, pe cari le prind chiar ei. Devenind mai mărișori, sunt învățați de către mama lor în special a mânca carne, pe care le-o procură cu multă ușurință. În această perioadă pagubele produse de *Astur-Nisus* sunt dezastruoase.

Hrana lui pe care și-o găsește în zbor, prin copaci sau pe pământ, constă mai mult din paseri ca: fazani, potârniche, sitari, becaține, prepelițe, sturzi și paseri cântătoare. În ceea ce privește modul cum el își prinde hrana, putem enumera 3 metode.

1. La pândă. De obicei îl vom vedea așteptându-și prada în tovarășia mai multor exemplare, năpustindu-se cu toții asupra ei, înconjurând-o din mai multe părți.

2. Prin surprindere. Fiind un zburător excelent și foarte iute, își surprinde prada fie în copac sau pe pământ. Astfel dimineața și seara, când paserile sunt adunate în stoluri prin copaci, el începe a-și lua caracteristicul său zbor jos, razant, pe deasupra lăstarilor și tufișurilor, aruncându-se cu multă dibăcie asupra lor.

3. Prin urmărire. După cum am mai spus, zborul lui fiind extrem de iute, îi vine foarte ușor a-și prinde prada urmărind-o pe distanțe mari, până ce pasărea obosită îi cade în ghiare.

La toate aceste metode el este ajutat de văzul său pătrunzător. Față de paserile răpitoare superioare în mărime, are o mare frică. Față de oameni, el s'arată indiferent; te lasă a te apropia și la 10 metri, mai ales seara.

În iernele geroase ei se adună pe lângă curțile oamenilor, atacând paserile acestora, când zăpada este căzută în abundență.

Astur-Nisus se mai hrănește și cu șoareci și șopârle când este constrâns de foamete — ceea ce se

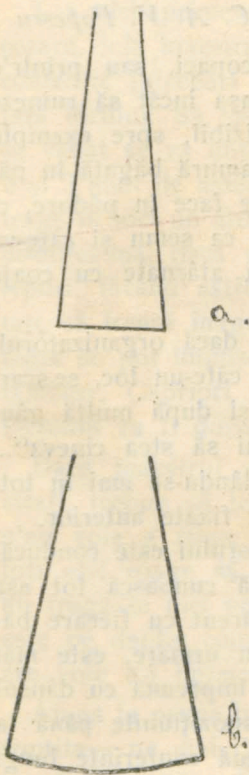

Fig. 2

Fig. 3

întâmplă foarte rar — rămânând totuși un inamic temut al vânatului mic cu pene.

Stârpirea lui se face prin împușcare — în mod incidental — preferându-se întrebuițarea ei pe timp de seară, mai ales iarna.

Cursele sunt iar recomandabile, alegându-se acelea cu porumbei vii, drept momeală. Ele trebuiesc puse la o înălțime de 2—3 metri de pământ, înălțime la care el preferă a-și căuta prada.

În țările străine, mai ales în Franța, numele lui de „*Epervier*“ este foarte cunoscut, consacându-l

cu toții ori cărei paseri răpitoare, după cum la noi lumea le spune „uliu“.

În timpurile vechi, el eră întrebuițat la vânatoare; cu ajutorul lui se prindeau potârnicile, prepelițele, ciocârliile și altele, formând în această metodă un gen a parte „*l'autourserie*“ — sbor jos, razant — din care mai făcea parte și *Astur-palumbarius* (uliuul porumbeilor).

Astăzi, această metodă, care a format odată subiectul atâtor apanagii, a căzut cu totul în desuetudine, din cauza caracterului ei anti-vânătoresc.

Cum se organizează o bătae (goană)

de C. A. V. Popescu

espre această temă s'a mai scris și s'a mai discutat destul, dar în practică, câte bătaii sunt aranjate după regulile artei?! Desigur mai puține la număr, decât cele aranjate prost! Susțin aceasta cel puțin pentru vânătoriile aranjate aici, în patria mea mai îngustă¹⁾.

Fiind rugat și de mai mulți prieteni să mă ocup odată cu a-

această temă, doresc a aduce aici contribuțiile mele.

Organizatorul unei bătaii, fie el proprietarul (arendășul) terenului de vânatoare sau o altă persoană însărcinată de dânsul cu aranjarea, este responsabil nu numai pentru succesul vânătorei — înțeleg prin aceasta, că vânatul aflător în bătaie să fie adus bine în spre linia trăgătorilor—ci este răspunzător și pentru viața resp. sănătatea trăgătorilor și a bătaiașilor, și ca atare trebuie să ia toate dispozițiile, să facă tot posibilul ca să fie evitate orice nenorociri. În schimb, atât vânătorii invitați, cât și bătaiași, cu un cuvânt toată lumea care ia parte la bătaie, trebuie să execute necondiționat toate dispozițiunile și ordinele organizatorului.

Munca organizatorului se împarte în două părți și anume: 1) Munca înaintea bătaii și 2) în decursul bătaii.

Înainte vânătorei el trebuie să stabilească precis acele locuri care vor fi mânați și știind cel puțin aproximativ câți trăgători va avea, fixează lățimea bătailor și fixează pe teren și locurile unde va pune trăgătorii. Locurile trăgătorilor le marchează ori prin

tăblițe numerotate, prinse de copaci, sau printr'o cioplitură a copacilor—nu însă așa încât să ruineze arborele—sau prin alt semn vizibil, spre exemplu printr'un mic bețișor sau vre-o ramură băgată în pământ, mai ales dacă bătaia nu se face în pădure, ci la câmp. În tufișuri se pot tăia ca semn și câte-va crengi din tufe, lăsându-le însă atârinate cu coaja de tufă.

Face o impresie foarte urâtă dacă organizatorul, așezând trăgătorii, se oprește la câte-un loc, se scarpină în ceafă sau după ureche și după multă gândire zice: „Aici, par'că ar trebui să stea cineva“... Lucru pe care l'am văzut întâmplându-se mai în totdeauna, dacă locurile nu au fost fixate anterior.

Ajutorul principal al organizatorului este conducătorul bătaiașilor, care trebuie să cunoască tot așa de bine teritoriul și să fie în curent cu fiecare bătaie ca însuși organizatorul. Prin urmare, este mai bine dacă maestrul de vânatoare împreună cu dânsul fixează bătaile și îi dă toate dispozițiunile până la cele mai mici detalii și să nu țină conferințe lungi în ziua vânătorei, între bătaii.

Mai bine este dacă conducătorul bătaiașilor este un pădurar sau păzitor de vânat, care eventual mai poate fi ajutat de mai mulți asemenea. Bine este, dacă în decursul bătaii este atât în centrul cât și în flancurile bătaiașilor câte un om de încredere.

Ca bătaiași, să se aleagă oameni disciplinați, ascultători, cu purtare bună, nu spre exemplu indivizi, cari pretextând gerul, se îmbată în decursul vânătorei, și oameni cinștiți, care nu fură vânat. Amințesc aceasta, pentru că și subsemnatului i s'a furat odată un porc mistreț.

Nici când să nu se tolereze între bătaiași oameni

1) Autorul e modest. Să vie pe aci în vechiul Regat să vază!... (N. R.)

cari sunt, sau stau sub bănuiala de a fi braconieri. Aceștia vin bucuroși la vânătoare, deoarece aici li se dă cea mai bună ocaziune să studieze terenul, să vadă unde stă vânatul și unde sunt trecătoarele. Ar fi o stupiditate să le facem noi serviciul de a le arăta toate acestea.

Dacă vânătoarea se face la vânat mare, atunci organizatorul sau personalul său trebuie să facă și explorările necesare — mai ales iarna pe zăpadă — ca să poată constata ce fel de vânat și câte exemplare se vor afla în bătaie: Acest lucru este un adevărat studiu și se poate executa numai de oameni pricepuți, nu de diletanți, cari cu umbrelt șgomotos, sau altă prostie, numai decât sperie vânatul din pădure.

Pentru ziua vânătoarei trebuie exact fixat locul de adunare și timpul plecării. Iar sosirea punctuală a invitaților este de dorit, cu atât mai mult, cu cât este și o nepolitețe de a lăsa camarazii să aștepte.

Locul adunării să nu fie în apropierea terenului de vânătoare. Intotdeauna sunt între invitați oameni exuberanți, care, zărind vre-un amic de al lor pe care nu l'au mai văzut de mult, îl salută gălăgios sau fac altfel de zgomot neplăcut.

Tot aici primesc vânătorii și informațiile necesare de la maestru, scăpând el prin aceasta de neconținute întrebări și — vai Doamne! — sfaturi la fața locului. Să spună maestrul câte bătaii vor fi și ce vânat se va împușca. Spre exemplu: În bătaia 1, 2 și 3 sunt de așteptat mistreți. Că nu e permis a se trage în nici un altfel de vânat. (Aceasta trebuie spus intotdeauna, dacă voim să nu se împuște vulpi sau iepuri, făcând astfel ca vânatul mare aflător în bătaie să treacă înapoi sau în lături). În bătaile următoare se pot împușca iepuri și orice soi de vânat vătămător. Căpriori și găini de alun sunt interzise. Dejunul va fi după bătaia a 3-a etc...

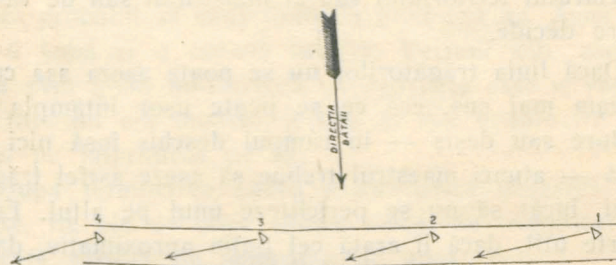
Dacă maestrul știe că sunt începători între invitați, trebuie să le spună că asupra vânatului mare n'au voie a trage decât numai cu glonte, iar pe toți să-i roage să fie atenți la mânăuirea armei, să nu tragă în nici un caz asupra unui obiect, până nu este pe deplin convins că acela este vânatul pe care are voie a-l împușca.

Ajuns la prima bătaie, organizatorul mai explică pe șoptite — ne mai fiind voie să se audă vorbă — din ce direcție vine bătaia și încotro să meargă trăgătorii la sfârșitul bătaii. Este foarte neplăcut dacă, rătăcind unul sau chiar mai mulți dintre invitați încep a fluera sau a striga. Ba am văzut odată chiar la o vânătoare un astfel de „rătăcit“ care, pierzându-se de camarazi, tocmai când îl zărisem, se chinuia să încarce un pistol Browning, ca să tragă focuri de disperare, sau mai știu eu ce...

Locurile vânătorilor se stabilesc mai bine prin tragere la sorți, sau conform dispozițiunii maestrului. Aceasta mai ales atunci, când are între invitați una sau mai multe persoane cărora vrea să le facă cinste, așezându-le la locurile mai bune. În tot cazul, vâ-

nătorii nu au drept să-și aleagă ei locurile, sau să le primească arătând că nu sunt mulțumiți.

Dacă sunt trăgători în deajuns și permite terenul, atunci ei vor fi așezați astfel, ca să stea „jumătate la dreapta“ în spre bătaie, nu cu fața. Astfel ei vor avea voie să tragă numai asupra vânatului, care va eși între ei și vecinul lor dinspre stânga. *Trebuie însă să stea pe marginea dinspre bătaie a drumului sau liniei pe care sunt așezați trăgătorii.* În spre bătaiași nu se trage. Vânatul trebuie așteptat să treacă linia. Prin aceasta este asigurat atât bătaiașul, cât și vecinul, că nu va fi împușcat. Așa dar vânătorii să stea conform schiței de mai jos:

Fiecare triunghi înseamnă câte un trăgător, iar săgețile direcția tragerii.

Este foarte plăcut și pentru vânător dacă trebuie să fie cu atenția numai într'o singură direcție și nu este silit să privească și în stânga și în dreapta. Vânatul care îi iese la spate nu-l interesează. Acela este al vecinului. Este ușor de priceput că stând astfel trăgătorii nemișcați, nici vânatul nu va țâșni în lături.

Trăgătorii se vor așeza în felul arătat mai sus, atunci când sunt destui, adică, dacă se trage cu alică la maximum 60 de pași unul de altul, dacă se trage cu arma ghintuită la maximum 120 de pași. Dacă trebuie să așezăm trăgătorii mai rari, atunci îi așezăm la îndoitul acestor distanțe, cu fața către bătaie, dar în tot cazul pe marginea drumului de către bătaie, dându-le voie să tragă însă și în stânga și în dreapta.

A pune trăgătorii și mai departe unul de altul nu are nici un rost, deoarece vânatul poate eși între doi vânători așa de departe, că se găsește afară din bătaia puștei, sau fiind vorba de glonte, afară din distanța până unde trage bine cu glonte un trăgător mediocru.

Când vânătorii trag în ambele direcții, mai este și acel dezavantaj, că se poate întâmpla să tragă doi asupra aceluiaș exemplar de vânat și se pot ivi certuri sau cel puțin discuțiuni îndelungate, mai ales dacă participanții nu cunosc regula că *vânatul în care au tras doi vânători în acelaș moment trebuie tras la sorți.* Dacă tragerile nu s'au întâmplat în aceeași clipă, atunci vânatul mic este al aceluia care l'a oprit pe loc, chiar dacă fusese rănit mortal de primul trăgător. Spre ex. dacă eu trag într'o vulpe, să zicem chiar două focuri, și vulpea se dă de 3 ori peste cap, dar mai are putere să se târască până la vecin, care îi face sfârșitul, atunci vulpea este a vecinului.

La vânatul mare, decide primul glonte mortal. Dacă spre exemplu vecinul meu vede — observând „semnalarea“ vânatului — (vezi articolul subsemnatului „Urmărirea vânatului rănit“ în Nr. 39, anul 1923 al Revistei Vânătorilor) că este lovit de mine în lopotă și totuși trage și el — cea ce îi este și datoria — vânatul este al meu, chiar dacă ar fi căzut mort în urma focului vecinului.

Nici odată n'a existat vre-o discuțiune în această privință, acolo unde vânează vânători corecți, cari după tragere sunt capabili să observe cum este lovit vânatul.

Dacă există totuși vre-o neînțelegere, cuvântul proprietarului teritoriului sau al maestrului său de vânătoare decide.

Dacă linia trăgătorilor nu se poate așeza așa cum ziceam mai sus, cea ce se poate ușor întâmpla în pădure sau desiș — în câmpul deschis însă nici odată — atunci maestrul trebuie să așeze astfel trăgătorii, încât să nu se pericliteze unul pe altul. Este foarte util, dacă îi arată cel puțin aproximativ, dacă nu se poate vedea, unde stă vecinul și îi indică exact direcția în care poate trage. Dacă se procedează astfel, nu se vor ivi niciodată cazuri, cum mi s'a întâmplat chiar nu de mult, că mi-a zburat un roi de alice pe lângă urechi.

Așezând astfel cu precauțiunea necesară fiecare trăgător, *atât stăpânul teritoriului cât și maestrul lui* trebuie să fie complezenți și să se mulțumească cu locurile dela flanc. Dacă cineva își invită oaspeți la vânătoare numai pentru ca să aibe societate, atunci i-se poate întâmpla ca la viitoarea vânătoare să rămână singur!

Referitor la poziția din flanc, voiesc să amintesc că vânătorul care stă la colțuri poate trage și în spre vânatul eșit la lătura din bătaie, atunci când poziția sa este în câmp liber sau la *marginia* pădurei. Altfel nu, deoarece nu poate ști, dacă în direcția tragerii nu vine vre-un bătaiaș.

La sfârșitul bății, organizatorul așteaptă să se adune toți trăgătorii, le mai dă eventual vre-o lămurire și, făcând-ui atenți să nu facă sgomot, conduce societatea la bătaia care urmează.

În ce privește ținuta bătaiașilor, s'a dovedit că nu e de mare folos, dacă ei fac gălăgie multă în decursul bății. Mai bine este dacă ei merg încetșor, fluierând, tușind ici colea și lovind cu bastonul câte un copac sau tufă care le este în cale. Aceasta nu numai pentru că cu urlete răsunătoare ei gonesc și vânatul din bățiile apropiate, dar și pentru că însuși vânatul cunoaște astfel intenția de a fi mână și o ia în lătura sau chiar îndărăt. De multe ori am observat, că vânatul fugea înapoi chiar printre bătaiașii cari strigau mai tare!

Dacă însă bătaiașii mână încetșor, cea ce la vânătoarea vânatului mare este aproape *conditio sine qua non*, atunci vânatul va pleca încet din culcuș, va sta de multe ori în loc, va asculta și, dacă simte că se apropie, va continua să meargă în direcția con-

trară sgomotului pe care îl aude, adică în spre linia trăgătorilor.

Dacă odată vânatul începe a fugi din răspuțeri, sculat dinaintea bătaiașilor, atunci este foarte problematic dacă își mai ține direcția înainte. Mai verosimil este că va fugi direct spre un desiș sau alt adăpost cunoscut, independent de direcție. Acest lucru se întâmplă mai întotdeauna, când bătaiașii chiotesc și țipă ca indianii.

Tocmai pentru aceasta, conducătorul lor trebuie să-i instrueze bine, să le spună chiar de 3—4 ori cum au de lucrat. Este pentru mine un mister psihologic și nu voi afla poate nici odată motivul, pentru ce tocmai acel bătaiaș care merge deja de un sfert de oră fără să fi făcut vre-o prostie, odată începe a țipa, parcă i-a intrat o țeapă, fără să fi văzut vre-un vânat, sau să-și poată da singur seama de motiv!

De multe ori am observat și reaua voință a bătaiașilor. Abstracție făcând de țipetele pe care la sfârșitul bății nu le mai poți constata de cine au fost făcute, adesea ei se îngămădesc, sau merg unul după altul pe vre-o potecă, iar ajungând în apropierea trăgătorilor, se desfășoară iar. Tocmai pentru aceasta trebuie să avem negreșit printre ei păzitori de vânat, sau asemenea oameni, cari să-i țină în frâne.

Dacă se află între ei indivizi cari nu vor să înțeleagă de vorbă, aceștia trebuie dați afară și trimiși acasă. Cu acest exemplu influențăm foarte bine asupra celorlalți.

Zadarnice sunt însă toate eforturile și toată bunăvoința maestrului și a ajutorilor săi, dacă trăgătorii nu știu să se poarte cum trebuie.

Să începem cu locul de adunare. Primul lucru care trebuie să-l știe fie-care vânător este, că arma pe care o poartă pe umăr nu este o umbrelă, ci un instrument periculos. În consecință, ea trebuie purtată așa, că în nici un caz să nu pericliteze pe cineva. Așa dar cu țeava în sus, sau dacă plouă sau ninge, în jos. În nici un caz în spre burta camaradului. Dacă cineva îl roagă să-și poarte cuviincios arma, să nu vie cu scuza ridicolă că „nu este încărcată“! *Cele mai multe nenorociri se întâmplă tocmai cu arme care sunt crezute neîncărcate.*

Cea mai de seamă virtute a vânătorului în decursul goanei este să tacă din gură. Nu se pierde așa dar multă vorbă nici asupra timpului frumos, nici asupra speranțelor care îi frământă pieptul.

Ținuta vânătorului la locul de adunare este atât de caracteristică încât ori-ce vânător bătrân, fie chiar străin, cunoaște imediat cu cine are de aface, studiind societatea. Brânzoiul și aici se cunoaște dela un kilometru. El vorbește mai mult, povestește aventuri vânătoarești, examinează armele camarazilor să vadă de ce calitate sunt, dă sfaturi practice și... îți cere cartușe împrumut!

Arma se încarcă numai în momentul când am ajuns la poziție, dar și acolo numai după ce ne-am așezat, am mai rupt — *fără zgomot* — vre-o ramură care ne stă în cale și am văzut unde stau vecinii. Și aceasta se poate face fără nici o vorbă, dacă toți

vânătorii își fac datoria de a vedea vecinii. Atunci nu e nevoie nici de fluerat, nici de strigăt. De altfel atenția vecinului se poate atrage și prin semne făcute cu batista sau cu pălăria.

Foarte de multe ori am observat și nu pot lăsa fără să menționez, că mulți vânători așezați în Țiitori, se îndeletnicesc acolo cu lucruri cari se fac de regulă în cabinetul de toaletă. Bine înțeles, că vânatul cu nasul său fin, va simți dela distanță mirosul și nu va veni nici la el, nici la vecinii lui.

Din aceleași motive nici nu se mânăncă în Țiitori. Scârțâitul hârtiei în care este împachetat „sandwich“-ul și mișcările multe, pot speria vânatul apropiat și făcut deja atent prin așezarea trăgătorilor și a bătaiașilor.

Așa dar vânătorul, după ce își încarcă arma, nu mai face nici un sgomot, nici o mișcare, chiar în momentul critic, când zărește vre-un vânat. Mulți vânători am auzit plângându-se, că ei sunt fără de noroc, lor nici odată nu le vine nimica în bătaie. Am văzut însă că — afară de rare excepții — tot ei sunt de vină. Deși stau nemișcați pe loc, când zăresc vânatul, sau fac vre-un pas, sau ridică arma și îl face astfel să ocolească în laturi.

Mie personal îmi place să stau în picioare în decursul bătaii, pedeoparte pentru că, fiind mai înalt, văd mai mult, pe de alta, că pot mânui și mai ușor arma. Nu iau însă în nume de rău dela nimeni, mai ales dela un domn mai în etate, dacă șade pe scăunel. Numai să nu facă greșeala să se scoale în picioare tocmai când vede vânatul! Lucru care se face prea adesea ori.

Arma încărcată trebuie ținută în timpul bătaii astfel, că dacă se descarcă focul fără voia vânătorului, să nu periclitizeze vecinii, adică să nu fie țeava îndreptată în spre vecini.

Am văzut mai multe cazuri când arma s'a slobo-

zit fără voie în mâna unor oameni, cari au fost de multe ori la vânătoare și ar fi avut destul timp să învețe mânăuirea armei, și când numai ca prin minune au scăpat vecinii dela moarte.

Poziția nu se părăsește în nici un caz înainte de sfârșitul goanei. Dacă s'a tras într'un vânat mare, atunci mai bine face vânătorul dacă își înseamnă exact locul unde a stat vânatul în momentul tragerei, pentru ca apoi, la sfârșitul bătaii, să-l poată arăta aceluia care se pricepe la urmărire.

Cunosc un vânător țaran, care a împușcat pe cel mai bun prieten al său, deoarece acela părăsise poziția și intrase în bătaie. Vânătoarea se făcea la mistreți. Victima, care trăsese asupra unui vânat, a mers probabil să vadă dacă l'a lovit sau nu. Avea pe el o șubă și o căciulă neagră. Vecinul său, căruia nici prin gând nu-i trecea că negreața care o vedea în tufo nu era mistreț, a tras și din nenorocire l'a ucis pe imprudent pe loc.

După terminarea bătaii toată lumea descarcă armele, fie ele de orice sistem oricât de complicat și oricâte piedici de siguranță ar avea.

La sfârșit mai țin să amintesc un lucru, care se vede mai ales la bătaii, și anume: *invidia vânătoarească.* Sunt oameni cari îngâlbenesc de necaz, când văd că altul a avut succes. Ba chiar, trag în vânatul care este mai aproape de vecin, numai ca să-i strice bucuria.

Pentru un vânător adevărat, vânătoarea în societate este mai mult o festivitate prietenească la care el știe să se bucure de succesul altuia, ca și de al lui propriu.

Suntem fericiți să oferim cititorilor noștri acest articol de o competență riguroasă, cu atât mai mult, cu cât — oricât de ciudat s'ar părea — nenumărate sunt ocaziile când ne putem convinge cât de puțini vânători dela noi cunosc aceste reguli elementare. Articolul d-lui C. A. V. Popescu era într'adevăr de o urgentă necesitate! (N. R.)

Calendarul vânătoresc din Ardeal

Există o colecție foarte bogată de calendare vânătoarești scoase în diferite limbi și perfecte din toate punctele de vedere; ele nu ne sunt însă de prea mare folos, deoarece împrejurările în cari au fost scrise nu sunt identice cu acelea în cari trăim noi.

Pentru ca un asemenea calendar să corespundă scopului pentru care a fost creat, el trebuie în primul rând să țină seamă de situația locală și tocmai de această condiție s'au condus autorii „Calendarului Vânătoresc din Ardeal“.

E opera a trei idealști, a căror încercare e cu atât mai demnă de laudă cu cât experiența lor e încă redusă. Autorii și editorii lui sunt: inginerul silvic O. Witting, asistentul silvic R. Jacobi și pictorul Fritz Kimm.

Calendarul are următoarele părți: tabelele oficiale de timpul când vânatul este interzis pentru animale și pești; îngrijirea și vânătoarea în decursul anului, epoca de fecundație, de sarcină și de fătat la animale; epoca de ouare și clocire la păsări, câteva scurte considerații asupra tirului cu alică, un

tablou pentru cartușele cele mai cunoscute; deasemenea un articol al armurierului Fritz von Bömches asupra tirului cu glonț și asupra întrebuințării pulberilor fără fum; un articol al lui Otto Maretsch asupra stampilelor de încercare a armelor de vânătoare din toate țările; cele mai însemnate păsări răpitoare dela noi, de R. Jacobi (ilustrate de F. Kimm); modul de a număra și aprecia coarnele la cerbi, căprioare și capre negre; semnamentele celor mai însemnate rațe dela noi; de ornitologul preparator Ernst Hausmann avem articolul „Tratamentul și expedierea animalelor destinate împăierii“; de Louis Lazar „Pescuirea cu undița a păstrăvilor“; apoi diverse decizii ministeriale (complexări de Lege); Legea pentru ocrotirea și reglementarea vânătoarei. Deasemenea găsim formulare pentru procese-verbale de delict de vânătoare, etc.

Recomandăm călduros acest calendar tuturor acolora cari sunt stăpâni pe limba germană. El se poate procura dela sediul «Uniunii» pentru suma de Lei 70 plus cheltueli de expediție.

Coresp.

La baltă

de Constantin Velciu

În odăița curată, pe un pat acoperit cu scoarțe, pe care ne odihneam trupurile obosite, era o liniște adâncă. Treziți din somn, din cauza grijei ce aveam pentru vânătoare, stam în pat, deștepți, fără a îndrăzni vreunul să întrerupă liniștea. Un miros puternic de busuioc, de gutui și de pelin, se răspândea plăcut în toată încăperea. Struguri, mere, pere, gutui, toate aceste fructe atârinate de grinda casei curate, îți arătau că toamna fusese bogată.

Așa am cunoscut această gospodărie a „bătului” Gheorghe și a „dădei” Marița. Fusesem numit învățător în comuna lor, aproape de balta G... La sosirea mea, neavând unde locui, cerui primarului să-mi găsească o odaie. Acesta găsi pe „bătu” Gheorghe, care nu avea copii, dar avea liniște. Primirea și găzduirea mea se făcură cu acea bună voință caracteristică Românului.

După trecerea unui an, petrecut printre acești gospodari, cu bucuriile și necazurile lui, părăsii satul, spre a pleca la oraș, la învățătură. Și credincios făgăduielei, în fiecare toamnă mă duc să-mi văd locul unde am luat primele lecțiuni de vânătoare și am văzut primele păsări de baltă, sburând în stoluri nenumărate.

Incepuse să se lumineze. Un sgomot, apoi un ciocănit în ușe, ne scoase pe toți din toropeala în care căzusem, pe jumătate treji.

— „Sculați, Domnilor, c'a intrat alba 'n sat!”

Era „bătu” Gheorghe. Purtându-ne grija de a ne scula „de mult”, cred că toată noaptea a stat deștept, urmărind mersul celor două care cerești, după cari se orientează sătenii. Ne scularăm și echipându-ne, pornirăm spre „marnea” lacului.

Luceafărul de dimineață era gata să apună. Zorile zilei băteau la poarta orizontului de răsărit, acoperit cu nori fumurii. Zarea dinspre soare răsare era sdrențuită, lăsând a se vedea printre rupturile de nori câte un petic de cer purpuriu colorat de primele raze ale soarelui.

Gropile pentru pază erau pregătite cu câteva zile mai înainte. Strecurându-ne ușor, ne ocuparăm fiecare postul destinat. Un vântuleț dinspre răsărit mișca ușor, în valuri numeroase, pădurea lacului, de trestie și rogoz. Pe suprafața liniștită a luminișului, în preajmă căruia stam la pândă, o dungă roșiatică

luci dela răsărit. Micele valuri ale lacului, mânate de bătaia liniștită a vântului, făceau să tremure luminoasa dungă, din când în când.

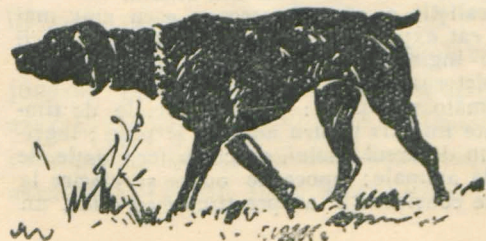
Răsărise soarele!.. Câți-va pescăruși sburau voioși pe deasupra luminișului; la atingerea luciului liniștit, spre ași prinde hrana, cerculețe, mărindu-se din ce în ce, plecau spre maluri, lovindu-se și producând o spumă, care în bătaia soarelui părea vopsită cu mii de culori.

În această contemplare măreață a naturii, îmi adusei aminte de timpul când, pentru prima dată, plecasem la vânat. Eram de vreo 16 ani. Inarmat cu o pușcă cu țeava lungă, cu capsă, plecai cu „bătu” Gheorghe pe „marnea Zboiului”. În apa liniștită a lacului, un bodârlău își spăla penele-i cafenii. Fără a mai asculta vre-un sfat al bătrânului meu tovarăș, luai la ochi pasărea. O detunătură, căreia îi răspunse ecoul malului dimpotrivă, întrerupse liniștea adâncă a acelei diminețe de toamnă lungă. Bodârlăul se ridică c'un fâlfâit de aripi, pe deasupra lacului și continuă să-și cigulească fulgii. Încercând pușca din nou, trăsai; acelaș rezultat, numai că de data aceasta pasărea se dete la fund, ca după trecerea de câteva momente, să apară la vreo 15 metri departe de locul unde se afundase. Necăjit, aruncaii toată vina neisbândeii mele, asupra „rablei” de pușcă. Cu toate că era cu o singură țeavă, mulți iepuri și rățoi mari împușcase „bătu” Gheorghe. În mâinele lui făcea minuni. Ii știa el rostul, și pace. Acum veni rândul lui. Așezat într'o parte și puțin aplecat asupra puștei, ținti pasărea asupra căreia eu trăseseam atâtea focuri fără a-i pricinui ceva.

— „Ai să omori broaștele și caracuda de sub apă, așa cum ochești”, îi zisei eu, văzând că țintise cu două degete sub bodârlău. O fubitură îmi fu răspunsul și în acelaș timp pasărea, cu picioarele 'n sus, își dădea sfârșitul.

Mergând spre casă îmi povesti șiretenia bodârlăului. Aceasta ține corpul scufundat sub apă împreună cu capul; numai vârful penelor dela aripi și coadă sunt ridicate deasupra apei.

Era primul secret în al vânătoarei, pe care-l aflam dela acest bătrân cu vocea blândă, dar cu privirea șireată, clipind cu înțeles de sub sprincenele-i stufoase.

Pentru procurarea cartușelor cu alice

„Uniunea“ și-a luat obligația de a aproviziona vânătoria României-Mari cu muniție de prima calitate și din această cauză ea a comandat admirabilele cartușe „Weidmannsheil“ pe cari din motive altruiste le-a oferit cu prețurile cele mai mici posibile.

Condusă de experiența că în general cartușele acestea au fost bine primite, că cele cal. 12 sunt de mult epuizate nemai rămânând decât puține din cal. 16, fiind mai puțin uzitate, „Uniunea“ va comanda

pentru apropiatul sezon de vânătoare o nouă cantitate de asemenea muniție, pe care o va distribui celor interesați. Distribuția se va face direct vânătorilor pe un preț convenabil, în care se vor socoti doar cheltuelile de transport, vamă și manipulație. Prin acest procedeu va fi posibil ca vânătorii să-și procure cartușele necesare pe un preț mai mic decât dacă le-ar cumpăra dela negustori.

Tabloul alăturat ne indică felul și încărcătura cartușelor.

Încărcătura cartușelor „Köln—Rottweiler“

Calibru	NUMIREA	PULBEREA		INCĂRCĂTURA de alice	OBSERVAȚII
		Felul	Încărcătura g.		
12	Cartușe de sport R. 70 roșii închis	fără fum	2.0	36 *	
12	» » R. 65	» »	1.95	35	
12	Cartușe de sport albastre 70 mm lg	» »	2.0	36	
12	» 65 mm lg	» »	1.9	35	
12	«Weidmannsheil» roșii 70 mm	» »	2.0	36 2 ½ mm	
12	» » »	» »	2.0	37.5, toate celelalte feluri de alice	
12	» 65 mm	» »	2.2	35 *	Cu cavitatea pulberii de aluminiu. Se găsește la «Uniune»
16	» 65 mm	» »	1.75	30 *	» » » »
20	» 65 mm	» »	1.50	26	
12	«Weidmannsheil» negre 70 mm	» »	2.05	36, alice de 2 ½	
—	» » 70 mm	» »	2.05	37.5 toate celelalte feluri de alice	
12	» » 65 mm	» »	2.2	35 *	Cu garnitură de metal. Se găsește la «Uniune»
16	» » 70 mm	» »	1.7	32.5	» » » »
16	» » 65 mm	» »	1.75	30 *	» » » »
20	» » 70 mm	» »	1.55	28	
20	» » 65 mm	» »	1.5	26 *	
24	» » 65 mm	» »	1.3	22	
28	» » 65 mm	» »	1.1	19 *	Calibru pentru colecționari
3	» » 65 mm	» »	0.9	17	» » » »

Dacă uniunea dorește o marcă mai ieftină, atunci ea poate comanda cartușele „Wildente“ dela firma I. Roth din Bratislava. Cele de cal. 12, 16, 20 se comandă neîncărcate, și de încărcarea lor trebuie să îngrijească cumpărătorul. Cartușele acestea posedă o garnitură de alamă, sunt căptușite cu carton în lungul cavității de pulbere, iar fabricația lor se face cu multă îngrijire din cel mai bun material; Capsule lor sunt în genul sistemului Gevelot și se pot întrebuința atât pentru pulberia neagră cât și pentru diferitele pulberi fără fum.

Un cartuș și mai eficient este cel de marca „Wildente

calit. II“; deosebirea constă numai în faptul că cele de calitate I sunt verzi și prevăzute cu marca fabricii, pe când cele de a doua calitate sunt numai hrune. Nu există nici o altă deosebire de calitate și amândouă calitățile sunt la fel de bune pentru armele cu ejector. Deasemenea ele se pot reîncărca și pentru aceasta e necesar să se indice numărul dorit de capse speciale. Minimum 500. Acest cartuș poate fi reîncărcat de mai multe ori.

Date fiind actualele greutatea financiară, ar fi de dorit ca diferitele societăți de vânătoare să comunice „Uniunii“ numărul de cartușe necesar mem-

brilor lor. Aceasta, cel mai târziu până la sfârșitul lui Martie, pentru ca muniția să poată fi comandată din vreme și adusă aci până la începutul sezonului de vânatoare. Numai cartușele de sport R. 70 mm. lungime se pot comanda gata încărcate cu alice de 2,5 mm.

La cerere se pot trimete și celelalte feluri de cartușe încărcate gata cu alice de 2,5—3,5—4,5 mm., dar numai în cazul când o societate sau mai multe societăți la un loc comandă cel puțin 1000 bucăți din fiecare fel. Avantajul în acest caz, constă în faptul că avem o încărcătură uniformă, și că nu mai suntem siliți să le încărcăm noi înșine. Incărcarea cu diferite feluri de alice e lăsată în grija cumpărătorului, care se poate orienta după tabela alăturată; greutatea cantității de alice e dată în grame. Numai în cazul că se întrebuițează acest coeficient de încărcare, se poate garanta o funcționare perfectă.

Odată cu comanda se vor trimete prin cec „U-

niunei“: 5 mărci aur pentru 100 bucăți cartușe „Weidmannsheil“, 3 coroane cehoslavace pentru 100 bucăți cartușe „Wildente“. Restul prețului împreună cu cheltuelile făcute se vor achita după primirea muniției.

Comanda se face numai pentru cantitatea cerută și în nici un caz nu trebuie contat pe faptul că „Uniunea“ ar face un depozit.

Sperăm că vânătorii vor aprecia serviciul care li se face prin procurarea munițiilor și că cât mai neîntârziat ne vor transmite cererile de cartușe necesare în regiunea lor.

Din cauza prețurilor variabile ale fabricilor, variațiuni datorite oscilărilor costului materialelor brute și mânei de lucru, nu putem da aci prețurile definitive. Totuș, putem afirma că după oprirea tuturor cheltuelilor, încă prețul va fi mai mic decât cel din comerț!

Când vrea norocul!...

de A. Păunescu

Mai erau două zile până să se termine vacanța Crăciunului, când urma să mă întorc la București, la școală.

Sărbătorile, cu nenumăratele lor bucurii, mă satisfăcuse în-deajuns, pentru a nu avea nimic de regretat. Câțiva prieteni mi-au procurat deosebita plăcere de a fi invitatul lor la două vânători, de unde mă întorsesem cu destule impresii și amintiri frumoase cari, poate, au contribuit mult a face din sărbătorile Crăciunului zile pline de bucurii pentru mine.

În aceste ultime zile ale vacanței, când regretul că trebuie să plec, prinse a incolți în sufletu-mi, ca 'ntotdeauna când am astfel de stări sufletești, îmi luai pușca, geanta, câinii și plecai să-mi iau rămas bun dela sârmanii epurași din preajma satului, de cari cu drept cuvânt, mă despărteam până la Septembrie viitor.

Era o zi frumoasă de iarnă, cu soare cald totuș, ca 'n zilele lui April, cu pământul desghețat și cu adieri blânde ale vântului de Vest. Mergeam singur pe câmp și mă gândeam la toate întâmplările mele din vacanță, cari îmi stăteau vii în față, ca un tablou imens, pictat de o mână măească, un tablou care le cuprindea pe toate.

Uitasem par'că unde mă aflu și de ce venisem... Mă săturam hrânindu-mă cu amintirea clipelor de altă dată, pe cari aveam impresia că le trăiesc aievea. Câinii mei căutau fără preget în dreapta și în stânga, voind par'că să mă scoată din reveria în care căzusem. Nu după mult timp sări un epure a cărui apariție făcu să mă trezesc și să revin la realitate. Terenul accidentat, distanța prea mare la care sărise și zăpă-

ceala mea din acel moment, contribuiri a scăpa cu vieață pe sârmanul «fricos», care, după o fugă de câțiva zeci de metri se oprî, se 'ntoarse spre mine, sfidându-mă dela distanță cu atitudinea lui obraznică.

Era ora 10 dimineața, când ajunsei aproape de zăvoacele Argeșului. O coastă cu lăstăriș des, coasta primei terase a râului, mă chemă spre ea cu puterea de atracție a unui magnet puternic.

Dar... de abia ajunsei în marginea lăstarului des de nepătruns și când mă uitai în vale, unul câte unul, patru lupi de o mărime neobișnuită, eșeau nepăsători la lumină, în luncă, pentru că de aci, tot așa de indiferenți, să-și continue drumul spre zăvoi.

Ca prin minune, starea mea de până aci se spulberă și o idee începu să mă stăpânească: să-i urmăresc, orice s'ar întâmpla!

Chemați câinii îndată și mă luai dăpă ei spre zăvoi, mirându-mă singur de mărimea urmelor, cari rămăsese imprimate în pământul desghețat. Deodată mă oprii în loc la gândul că nu aveam nici un cartuș pentru o astfel de dihanie. Doar la o margină a cartușierei, modest prin aparență, dar fioros prin efect, un cartuș încărcat cu glonte Brenneke își aștepta ocazia favorabilă să fie băgat în pușcă, de aproape o lună de zile. Îl luasem dela un prieten să trag cu el la «semn», în scopul de a mă edifica asupra efectului acestor proiectile. Imediat îl introdusei în țeava pușcii și par'că cu mai mult curaj și speranțe, continua urmărirea.

Ajuns în marginea zăvoii în care au intrat lupii, căutai întâi să mă conving dacă au trecut sau nu apa dincolo, cercetând urmele lor pe marginea zăvoii, în spre râu. Cum nici o urmă nu se vedea trecută, am rămas convins că potăile erau în zăvoi, unde deocamdată erau în siguranță, urmărirea lor aci fiind imposibilă, din cauza desigurilor și poate chiar riscantă.

Imi frământam mintea să găsesc modalitatea prin care i-aș fi putut da afară, pe unde vream eu. Dar pentru asta ar fi

fost nevoie de câțiva oameni cel puțin, improvizând cu ei un fel de «bătaie». Pe malul Argeșului, în acest timp, apărură doi oameni din satul în care locuiam, cari căutau locuri bune pentru prins pește. Li rugai să mă ajute, după ce le povestii situația, și nu le cerui altceva, decât să facă oarecare sgomot pe marginea zăvoii dinspre râu, tăind astfel pofta lupilor de a o mai lua într'acolo.

Era orele 10 jum. când mă despărții de ei, trecând de cealaltă margine a zăvoii, într'un loc pe care-l crezui mai

desenat de pictorul N. Mantu.

potrivit pentru mine. Dădui dramul cătelii în zăvoi, cu singura intenție de a fi auzită de lupi, determinându-i să plece.

N'au trecut nici cinci minute de când li dădusem drumul din lanț și auzii deodată un cherlăit caracteristic, urmat de un fel de chefnit asemănător mai mult cu lătratul unui câine. Dincolo, pe malul râului, se auziau glasurile celor doi țărani, cari chiuiau și strigau după cum îi învățasem.

Eu, singur, într'un loc de unde puteam privi pe trei drumuri ale zăvoii, așteptam, toată speranța având-o numai în cartușul din țeava stângă, singurul care m'ar fi putut pune, în mod sigur, în posesia unuia din cei patru hoți, cari și-au găsit refugiul aci. Scrutam cu privirea desigurile și ascultam atent la gura cătelii care se apropiase.

În acest timp, la vre-o 200 m. de mine, zării unul din cei patru lupi, ieșind pe brânci, atent și cu pași mici ca o vulpe.

Nu mă mișcai și nici nu încercai să-l sperii cu vre-un foc, mai ales că singurul ce l-ar fi putut doborî la acea distanță, era cel în care mi puseseam toată încrederea.

Deia un timp se stinse orice zgomot în zăvoi. Deodată liniștea fu turburată de o voce: „Uite, Domnule, au eșit doi p'aici. Tii-i!.. Ai dracului, cum fug pe ghiată, ca niște mânzați!!”

Lucrul acesta mă nemulțumi pentru un moment, fiindcă, dela trei din ei, îmi luasem nădejdea.

Dar, în timp ce mă gândeam unde o fi al patrulea, într'un drum pe margine, lipit cu pământul, pășind ca o pisică ce vrea să se arunce asupra unei vrăbii pe care o pândeste, își făcu apariția și acesta din urmă, numai la 80 pași mari de mine, distanță pe care am măsurat-o pe urmă. Privi într'o parte, privi și spre mine și, când mă vazu, se ridică bine pe

picioare și par'că avu un moment de ezitare : să iasă la luncă sau să facă stânga 'mprejur ? Dar nu-i mai dădui timp de gândit... Ochiul eră de mult pe cătarea care sclipea ca o scânteie tocmai în coastele fiarei și degetul încremenise pe trăgaciul din stânga...

Un foc de pușcă asurzitor, făcu să răsune prelung valea Argeșului, după care văzui lupul tăvălindu-se în drum. Până să ajung la el, se târt în zăvoi vre-o 5--6 pași pe picioarele dinainte numai, căci glonteile meu îi rupsesse șira spinării, paralizându-i ast-fel picioarele dinapoi. Când mă văzu lângă el, se întoarse scurt la mine și, adunându-și forțele, voi să se repeadă. Dar încă un foc la piept, de data asta cu alice, îi făcu să scoată un urlat răgușit, dar puternic și apoi... rămase lat cu gura înfaptă într'o rădăcină de anin.

Il privii mult, mult de tot...

Nu mai împușcasem un astfel de exemplar. Și în acel moment fusei cuprins de un sentiment de mândrie personală, nu pentru că putusem să-l împușc, ci pentru faptul că, singur, cu propria-mi iscusință, reușisem să-l înșel.

L'am dus acasă cu doi oameni și mulți l-au admirat ; dar mai mult de cât toți l-am admirat eu. Era victima mea și era un trofeu frumos, cu atât mai mult, cu cât la noi e un caz excepțional a te întâlni cu un lup. Nu mai vorbesc de împușcat.

El fusese sortit să fie ultimul meu vânat din sezon și... «ținta» pentru sare luasem cartușul cu „Brenneke“ dela prietenul meu...

Pitești, Ianuarie 1925.

A. Păunescu.

COMUNICĂRI

O vânătoare în Ialomia

(la D-l P. Balaciu)

În noaptea de 3 Ianuarie, 18 persoane sosim cu trenul în gara Saratuica pe un ger cumplit; de aici în 5 trăsuri furăm conduși la conacul moșiei, situat într'un parc splendid iluminat „à giorno“ și de lună și de lumina electrică.

În mijlocul parcului se află o clădire cu aspect modest; interiorul însă îți evoacă instalațiunile medievale, cu lambriuri, armoare, panoplii, colțare, biblioteci, paravane, birouri, etagere cu vase de preț, și mai toată lemnăria, cum și ramele lucrate în sculpturi masive. Tablourile de preț ca și covoarele și chilimurile așezate cu mult gust, te îndemnau să te tolănești pe divanurile moi.

În hall instalat un biliard și pe diferite mese jocuri de șah, table, cărți de joc și de citit.

Un cinematograf instalat după cele mai noi sisteme, completează acest interior așa de drăguț.

Alături sufrageria, unde ni s'a oferit un ceai cu toate bunătățile. După ceai am continuat glumele, snoavele, biliard, șah, table, cărți, iar pe la 1 noaptea fie care am fost conduși în odăile noastre amenajate cu tot confortul modern.

A doua zi la ora 7, după ceai, cafea cu lapte, complectate cu cele mai alese gustări, la 7^{1/2} în 5 trăsuri am fost conduși la 15 km. unde ne așteptau 100 de bătăiași.

La început am bătut câmpii, cum se zice în limbajiu vânătoresc; apoi am început să luăm sistematic pădurea cu un rezultat admirabil.

Pe la ora 1 am fost conduși la conacul pădurii, unde în plin aer, pe o vreme splendidă, ni s'a oferit o masă cu toate bunătățile.

După masă iar vânătoare. Rezultatul: 126 epuri și 3 vulpi.

La ora 6 sosim cu trăsurile la conacul moșiei; aci ni se oferă ceaiul, iar cinematograful începu să ne dăfileze cele mai frumoase filme timp de 2 ore, în care interval glumele, snoavele cele mai picante și farsele nu au încetat de cât pe la ora 9, când am fost poftiți la masă.

Banchetul acesta a avut un desnodământ de o veselie originală.

La șampanie, ca cel mai bătrân, am fost solicitat să iau cuvântul și în numele invitaților am mulțumit D-lui Balaciu pentru invitația și ospitalitatea proverbială neamului nostru; iar camarazilor le am spus că de și este paradoxul ca un medic să închine în sănătatea cuiva, avându-se în vedere că eu sunt mamoș le urez sănătate... ca să poată lucra multă vreme și cu folos pentru înmulțirea populației și sporul clientelei mele.

Am citit apoi câte-va epigrame improvizate la adresa camarazilor, începând cu cea a D-lui general Samsonovici, considerând că oastea țării trebuie să fie totdeauna înainte.

D-lui general Samsonovici

Ce să faci vulpile
Și sârmanii epurei,
Când te uiți cu ochi 'n patru.
De îi bagi în draci pe ei...

D'aia, când ocheschi cu pușca,
Ții ochelarii pe nas,
Și le strigi militărește
Că lor moartea li s'a tras!

D-lui Caracostea

De când vânezi dumneata
Și cât vânat ai scăpat,
Șar putea face o grămadă
De n'ar avea loc în sat!

D-lui Balaciu

Apari la vânat, cavaler ferecat,
În piele de mânz îmbrăcat;
Și stai la pândă de orice juvină,
Iar dacă o scapi... Cartușu 'i de vină!

D-lui Săulescu, Directorul g-l al vânătorii

Când era țara mai mică,
Tu nu lucrai mai nimică,
De când România-i mare,
Faci într'una vânătoare!

D-lui Radu Cosinescu

Ești voinic și ai prestanță,
Parcă ai fi un neam de grof;
Dar mereu te ispitește
Practica lui Voronof!

D-lui Al. Durma

Nu mai pune apă în vin,
Este o veche zicătoare;
Ea nu-i bună nici în cisme
Ș'o să-ți cază în picioare!

D-lui Dr. Skupiewski

La pândă stai foarte bine,
Vânatul fuge de tine,
Ca ești 'nalt și suptirel
Parcă ai fi tras prin inel!

D-lui Dr. Andronescu

Nu mai spune că ești tare
Și probezi cu documente.
Documentele ți sunt vechi
Și sunt... insuficiente!

D-lui Dinu Brătianu

Tragi cu ori ce fel de armă
Și parcă jonglezi cu ele.
Asta pentru noi înseamnă
Că ești tare în oțele!

Lui Dinu Brătianu, ful

Tu ascuți verzi și uscate;
Astea au să-ți folosească:
E filosofie multă
În prostia oamenească!

Dr. C. Andronescu

OFICIALE

DECIZIUNE

Noi, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Agriculturii și Domeniilor.

Având în vedere avizul Consiliului permanent de vânatoare dela 22 Ianuarie 1925, provocat de dese reclamațiuni pentru despăgubirile prevăzute de art. 16, 17 și 18 din legea vânătorului, făcute în semănături și alte ramuri de cultură, de către animalele sălbatice mari și anume: cerbi, cerbi damă, porci sălbatici și bursuci, sălășluiți pe un teren de vânatoare.

Având în vedere că prin art. 105 din legea vânătorului, dispozițiunile acestei legi, urmează a fi lămurite prin regulament care încă nu a fost elaborat și pentru ca instituțiunile unde vine această chestiune îi dau diferite interpretări și spre a se stabili adevărata interpretare a sus citatelor art. 16, 17 și 18;

DECIDEM:

Art. 1. — Se aprobă avizul Consiliului Permanent de vânatoare dela 22 Ianuarie 1925, prin care dă explicația art. 16, 17 și 18 din legea vânătorului și anume:

Persoanele păgubite prin stricăciunile aduse la semănături sau alte ramuri de cultură ce le aparțin, de către animalele sălbatice mari și anume: cerbi, cerbi damă, porci sălbatici și bursuci cari s'ar găsi sălășluite pe terenul de vânat, aparținând unui proprietar sau uzufructuarului său, sunt datorii ca în termen de 8 zile, dela data când s'au produs aceste pagube, să facă reclamațiune în scris către primarul comunei de care depinde terenul de vânatoare.

În urma primirii reclamațiunii, primarul e dator să citeze pe reclamantul păgubit și pe proprietarul sau uzufructuarul dreptului de vânat, pentru cercetare la fața locului și să drezeze proces-verbal de cele constatate. Această cercetare se poate face și în lipsa celor interesați numai dacă au fost citați în regulă și nu s'au prezentat.

În constatarea pagubelor se va ține seamă că prin animalele sălbatice mari, prevăzute de art. 16, sălășluite pe un teren de vânatoare, se înțeleg numai acelea cari stau în mod permanent pe acel teren și nu numai trecători, dacă sunt hrănite în mod artificial în timpul iernei și li s'au făcut țarcuri de sare și semănături pentru vânat, cu un cuvânt numai dacă sunt ocrotite după regulile cari justifică rămânerea lor, în mod permanent pe terenul de vânat în chestiune, iar arendașul nu face nimic spre a le distruge sau împușină.

La constatarea prevăzută de art. 18, se va proceda ca și la prima constatare, citându-se părțile și numai atunci se poate proceda la constatare în lipsă, în caz de neprezentare.

Neîndeplinirea formalităților de mai sus, pentru constatarea

pagubelor, ridică păgubiților orice drept de despăgubire în natură sau în bani.

Art. 2. — Dispozițiunea acestui articol va fi trecut în regulamentul legii vânătorului.

Art. 3. — Domnul Director General al Vânatoarei este însărcinat cu executarea prezentei Deciziuni.

Data în cabinetul nostru azi, 28 Ianuarie 1925.

MINISTRUL AGRICULTUREI
ȘI DOMENIILOR
SUB SECRETAR DE STAT

(ss) G. CIPAIANU

◇ ◇

PRESCURTĂRI

Prin Deciziunea Nr. 15693/1924, dată pe avizul Consiliului Permanent de Vânatoare respectiv, s'a aprobat ca în tot cuprinsul județului Turda-Arieș, cu începere dela 1 Martie 1925 să se aplice art. 35 din legea vânătorului, adică cumpărarea și transportarea și vânzarea vânătorului și a blânilor lor să se facă cu certificat de proveniență.

Se exceptează la transport, vânatul transportat de vânători când vin dela vânatoare și îl iau cu ei în același tren.

◆ ◆

Prin Deciziunea Ministerială Nr. 7822/1924, dată pe avizul Consiliului Permanent de Vânatoare, se aprobă ca în tot cuprinsul județului Prahova, să se oprească vânatoarea țapilor de capre roșii, pe timp de 2 ani, cu începere dela 1 Martie 1925

◆ ◆

Prin Deciziunea Ministerială Nr. 64096/1924, s'a aprobat să se oprească pe timp de 2 ani, cu începere dela 1 Martie 1925, orice vânatoare pe locurile comunei Cheveresul Mare din județul Timiș.

◆ ◆

Prin deciziunea Ministerială No. 4860/1925 dată asupra avizului consiliului permanent de vânatoare s'a aprobat ca școala de păzitori de vânatoare din Sighetul Marmației să poarte pe viitor numele de «Școala de brigadieri de vânatoare Dr. Gheorghe Nedici».

PUBLICAȚIUNI

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința publică că în ziua de 30 Martie 1925, ora 10 dimineața, se va da în arendă prin licitație publică dreptul de vânat pe teritoriul comunei Stăneștii de Jos, județul Siret, pe timp de 6 ani, începând dela 1 Aprilie 1925.

Licitațiunea va avea loc în localul primăriei comunei Stăneștii de Jos.

Prețul de strigare 200 lei.

Condițiunile detaliate se pot vedea în biroul primăriei com. Stăneștii de Jos.

PRIMAR
Ilie Jiredea

◆ ◆

PUBLICAȚIUNE

«Composesoratul Fostilor Coloni» din com. Porumbacul de sus, jud. Făgăraș, în ziua de 5 Aprilie 1925, orele 2 p. m., dă în licitație publică, pe termen de 3 ani (5 Aprilie 1925—31 Decembrie 1927), dreptul de vânat de pe teritoriul de pădure și munte, în extindere de 1809 jug.

Prețul strigării va fi de 3500 Lei, din care 20 % se va depune, înaintea licitării ca vadiu (garanție).

Arendașul se va conforma legii de vânat și condițiunilor

speciale de arendare ce se află la Ocolul Silvic Arpașul de jos, cât și la «Composesoratul Fostilor Coloni» din localitate. Porumbacul de sus, la 6 Febr. 1925.

Ioan Căpățina
președinte

◆ ◆

COMUNA ORTITEAG
JUD. BIHOR

PUBLICAȚIUNE

Conform art. 8 din legea vânătorului, se aduce la cunoștința generală, că în ziua de 6 Aprilie 1925, orele 10 a. m., se va ține licitație publică la primăria comunală, pentru esarendarea pe calea licitației a dreptului de vânat pe 6 ani de pe teritoriul islazului urbarial.

Vor fi admiși la licitație numai concurenți cari întrunesc condițiunile prevăzute în legea vânătorului și în ord. circ. Nr. 492/1922 al Minist. de Dom., publicate în «Monitorul Oficial» Nr. 6/1922.

Gavril Hadadea
președinte

A. Drimba
notar

Circulară

Pentru toți vânătorii din țară

În conformitate cu noua „Lege asupra regulamentării portului și vânzării armelor“, Uniunea fiind chemată a se pronunța asupra vânătorilor care cer permise de a purta sau cumpăra arme de vânătoare, se aduce la cunoștința membrilor „Uniunii“ că certificatele noastre se găsesc la dispoziția membrilor, la sediul „Uniunii“.

Pentru obținerea acestor certificate, d-nii membrii ai „Uniunii“ sunt rugați a ne înainta odată cu cererea lor:

1. Un duplicat după autorizațiunea scrisă (prevăzută la Cap. III. Art. 26 din noua lege) a inspectorului (sau subinspectorului) județean de vânătoare respectiv, semnat de acesta, care va rămâne în arhivele „Uniunii“.
2. 10 Lei, costul diferitelor timbre și cheltueli de cancelarie.

D-nii membri vor primi ast-fel certificatul la timp util, pentru a fi în conformitate cu noua lege.

Consiliul de Administrație al
U. G. V. R.

◆ ◆

CORRESPONDENȚE

- ◆ PETRACHE IONESCU, VIIȘOARA. — Am primit suma de Lei 100 abonamentul d-v. la revistă pe 1924.
- ◆ VICTOR ȘTEȚIN, VIȘUL DE SUS. — Am primit 250 Lei cotizația și abonamentul d-v. pe 1925.
- ◆ LUDOVIC WINKLER, BRAD. — Vă confirmăm primirea sumei de Lei 160 ca rest la abonamentul d-v. pe 1925.
- ◆ VICTOR FRENCH, BRAȘOV. — Am primit lei 200 abonamentul pe 1925.
- ◆ GEORGESCU GR. GRIGORE, BUȘTENARI. — Am primit Lei 200 ca abonament pe 1925.
- ◆ GH. MARINFCU, MORENI. — Am primit Lei 100 plata a abonamentului pe 1924.
- ◆ I. MUȘETESCU, GARA CARANSEBEȘ. — Vă confirmăm primirea sumei de Lei 350, taxa de înscriere, cotizația și abonamentul pe 1925.
- ◆ GH. I. PETRACHE, CRAIOVA. — Am primit suma de Lei 50 cotizația și abonamentul pe 1925.
- ◆ TOMA T. BICIOIA, COPĂCENI MOGOȘEȘTI. — Am primit prin d-l Gh. Scrioșteanu suma de Lei 200 plata abonamentului d-v. pe 1925.
- ◆ MIȘU DAMASCHINESCU, CÂMPINA. — Am primit Lei 200 abonamentul d-v. pe 1925.
- ◆ COLONEL MIRON COSTIN, — BUCOVINA. — Am primit 200 Lei abonamentul d-v. pe 1925.
- ◆ EMIL PICHLMAYER, KÂRLIBABA. — Am primit suma de Lei 240 taxa de înscrierea d-v. ca membru aderent și abonamentul pe 1925.
- ◆ SOCIETATEA VÂNĂTORILOR DE PE CÂMPIE, MOCIU. — Am primit Lei 900 ce reprezintă taxa de afiliere la Uniune și abonamentul pe 1925.
- ◆ SOCIETATEA DE VÂNĂTOARE „CIUTA“ DIN MOINEȘTI-BACĂU. Vă confirmăm primirea sumei de 1000 Lei taxa de afiliere și abonamentul pe 1925.
- ◆ ANDREI VIZITIU, CARANSEBEȘ. — Am primit Lei 240, taxa de înscriere ca membru aderent și abonamentul pe 1925
- ◆ LADISLAU FOGARAȘI, COȘNEA—BACĂU. — Am primit 200 Lei abonamentul d-v. pe 1925.

Inchisă la 14 Februarie 1925.

◆ ◆

Aviz important

Către toți membrii „Uniunii“

Reproducem aci circulara adresată membrilor noștri pe o foaie separată adăugată la numărul ultim al revistei. În numărul de Martie vom publica în culori stema „Uniunii“ și vom da lămuriri asupra intervențiilor pe care societatea noastră le va face pe lângă autoritățile administrative, în scop de a procura oare care avantaje purtătorilor acestei steme.

Se aduce la cunoștința tuturor membrilor „Uniunii“ că stema oficială a corporației noastre a fost în fine definitiv stabilită. Astfel, odată cu începerea noului an de activitate al societății noastre s'a hotărât și crearea unei legitimațiuni pentru toți vânătorii cari fac parte din Uniune.

Spre deosebire de alte societăți sau corporații, legitimarea membrilor Uniunii nu se va produce printr'o carte de identitate obișnuită, care n'ar face decât să înmulțească numărul și așa destul de mare al diverselor cartoane și hârtii, pe care vânătorul nostru este nevoit a le purta astăzi pretutindeni cu dânsul. Uniunea noastră, ca titulară a atâtor avantaje prezente și mai ales viitoare, (unele asigurate chiar prin lege) în scop de a le transmite în mod distinctiv și asupra fiecăruia din membrii ei, a hotărât ca în loc de carte de membru, vânătorii încorporați în Uniune să primească odată pentru totdeauna stema ei, sub formă de emblemă, pe care o vor purta-o în mod obligatoriu și vizibil la vânătoare cât și la orice manifestare ocazională a calității lor.

Această emblemă, ocrotită prin lege, este rezervată exclusiv membrilor Uniunii și va purta fiecare bucată gravat în dos numărul de ordine respectiv al fiecărui membru, servindu-i astfel și de legitimație. Procurarea și eliberarea acestor embleme se va face de birourile Uniunii în schimbul unei declarații, prin care primitorul se obligă să nu poarte această stemă, decât atâta timp cât este membru al Uniunii și să o restituie imediat ce încetează de a mai figura în controalele Uniunii. În caz de deces, succesorii săi vor predă imediat stema și vor primi în schimb declarația titularului înapoi. În ambele cazuri stema și numărul matricol vor fi anulate.

Orice abuz va atrage după sine excluderea membrului respectiv din Uniune.

Emblema — un adevărat obiect de artă — este creațiunea cunoscutului artist-medalist C. Kristescu și este executată de marea casă Bertrand, din Paris.

Prețul fiecărei embleme, în cutia ei, este de 200 Lei și va fi expediată fiecărui membru la reședință, îndată ce ne va sosi din streinătate.

Pentru mai marea ușurință a abonaților noștri, această sumă de 200 Lei va fi încasată dela membrii Uniunii odată cu numărul de Martie al „Revistei Vânătorilor“, care va fi prin urmare expediat contra ramburs.

Refuzul rambursului va fi considerat ca o retragere din Uniune.

◆ ◆

Pentru Regenerarea Sângelui la Vânat

Vânat viu pentru Creștere și pentru Improspătarea sângelui

Cerbi nobili, Cerbi Dama și Cerbi Shicka, Căprioare, Mistreți, Iepuri de câmp și de pădure, Fazani comuni, cu banda albă și regali, Potârniche, Lapini sălbateci, Cocoși de mesteacăn și Cocoși de munte, precum și toate celelalte specii de vânat și păsări de lux, ca lebede și rațe japoneze, Fazani aurii, argintii și de Amherst, Păuni, Păsări de rasă, Găini, Rațe și Gâște.

Ouă de Fazani și de Păsări de Rasă pentru Clocit

Aparate de clocit (clocitori), Instalații de curți de păsări, etc. / oferă în calitate superioară cea mai veche și cea mai mare Firmă din această branșă:

Eduard Mayer, Wildexport, Wiener-Neustadt (Austria)

(La orice corespondență rugăm să se atașeze 20 Lei pentru răspuns. — Corespondență în limba germană, franceză și engleză)

Afară de aceasta mai cumpărăm: orice cantitate de bufnițe vii, tinere sau bătrâne, vidre, pui de urs, lupi, pisici sălbatice, jderi mari, vulturi, șoimi, stârci, cocori și berze negre, și rugăm să ni se facă oferte

Wilhelm Scherg & C-ie Brașov

Fabricile de postav, țesături de mode și tricotage
din Brașov

FONDAT ÎN 1823 — TELEFON No. 14, 706

Produse de prima calitate în:

Stofe de mode
pentru bărbați și dame

Postavuri fine și de comerț

Postavuri de uniforme
:: Ofițeri și sporturi ::

:: Cuverturi și păaturi ::

Fabrica:

STRADA FABRICEI No. 2

Magazia:

PIAȚA LIBERTĂȚII

Fabrica de Ciment Portland din Azuga

SOCIETATE ANONIMA

**terminând lucrările de refacere și complectare a instalațiilor sale
livrează ciment de calitate superioară**

**îndeplinind cu prisosință toate condițiile caetelor de sarcini
oficiale. Garantează în orice moment îndeplinirea acestor condițiuni**

Mai fabrică :

**Var alb la cuptoarele sale din Piatra Arsă (Sinaia) și
Var hidraulic la fabrica sa din Comarnic**

cu prețurile cele mai reduse

Pentru ori și ce informații a se adresa la sediul societății în Azuga

:: Banca Franco-Română :: București, Strada Bursei No 5

TELEFON : 10/17, 46/8. — TELEFON INTERBANCAR 67

ADRESA TELEGRAFICA : FRANCOBANK

Capital social 100.000.000

**CAPITAL DEPLIN VARSAT 50.000.000
FOND DE REZERVA 12.200.000**

SUCURSALE :

**Alexandria, Câmpina, Caracal, Cernăuți, Constanța,
Găești, Giurgiu, Roșiorii de Vede, Slobozia, Slatina,
Timișoara, T.-Măgurele.**

AGENȚII :

Costești, Corabia, Drăgănești, Făurei, Vida, Zimnicea

***Țot felul de operațiuni de bancă și autorizată să facă
OPERAȚIUNI DE DEVIZE***

SIGMUND PRAGER

Casa fondată în 1854

București, Calea Victoriei No. 11

Furnisorul
Curtei Regale

Cel mai vechiu magazin din țară cu

Marca Depusă

Articole de vânatoare și sport

CATALOG SPECIAL GRATUIT LA CERERE

Specialități:

Confecțiuni de sport, Impermeabile Burberrys, Haine de Piele

Incălțăminte pentru toate sporturile

Blănării, Stofe englezești, Pălării

„Dâmbovița“

Societate Anonimă Română
pentru fabricarea Cimentului

PORTLAND

Fabrica de ciment în Gara Fieni

Birou în Str. Marconi 3, București

Telefon 57/75

CIMENTUL TITAN

**SOCIETATE ANON. FRANCO-ROMÂNĂ DE CIMENT ȘI
MATERIALE DE CONSTRUCȚIE
CAPITAL LEI 40.000.000**

• • •

UZINA ȘI SEDIUL SOCIAL

La DUDEȘTI-CIOPLEA lângă BUCUREȘTI

TELEFON 21/47

• • •

**DIRECȚIUNEA GENERALĂ ȘI COMERCIALA
La BUCUREȘTI, CALEA VICTORIEI, No. 226**

TELEFON 54/2

• • •

Adresa pentru Scrisori : Căsuța poștală No. 581 București

Adresa telegrafică : PORTLAND - BUCUREȘTI

Fabrica de Ciment din Turda

SOCIETATE ANONIMĂ

CAPITAL LEI 6.000.000

UZINA LA TURDA

• • •

SEDIUL SOCIAL ȘI BIROUL COMERCIAL

La BUCUREȘTI: CALEA VICTORIEI No. 226

TELEFON 54/2

• • •

Adresa pentru Scrisori: Căsuța poștală No. 581. București

Adresa telegrafică : PORTLAND - BUCUREȘTI

PREȚUL UNUI EXEMPLAR 20 LEI
PREȚUL UNUI NUMĂR VECHIU 30 LEI

Ramburs Lei

Reprezentând :

Abonamentul Dv. pe 1925 Lei 200.

Restanțele din trecut :

..... Lei

Total Lei

pentru care vă mulțumim.